

Ruimtelijke onderbouwing

Realisatie Zonneweide Wijheseweg

Ruimtelijke onderbouwing

Realisatie Zonneweide Wijheseweg

AUGUSTUS 2019

Opdrachtgever

Energie Coöperatie Endona

Opdrachtnemer

Eelerwoude
Mossendamsdwarsweg 3
Postbus 53
7470 AB GOOR

T 0547 26 35 15

F 0547 26 33 15

E info@eelerwoude.nl

I www.eelerwoude.nl

INHOUD

1	INLEIDING	6
1.1	Aanleiding	6
1.2	Ligging en begrenzing plangebied	6
1.3	Huidig planologisch regime	7
1.4	Leeswijzer	8
2	PLANBESCHRIJVING	9
2.1	Inleiding	9
2.2	Beschrijving huidige situatie plangebied	9
2.3	De kleinschalige zonneweide	10
3	BELEIDSKADERS	16
3.1	Inleiding	16
3.2	Rijksbeleid	16
3.3	Provinciaal beleid	20
3.4	Gemeentelijk beleid	27
3.5	Conclusie	32
4	WAARDENTOETS	33
4.1	Inleiding	33
4.2	Natuurwaarden	33
4.3	Archeologische waarden	34
4.4	Cultuurhistorie	35
4.5	Water	35
4.6	Conclusie	37
5	MILIEUASPECTEN	38
5.1	Inleiding	38
5.2	Bodem	38
5.3	Geluid	38
5.4	Luchtkwaliteit	39
5.5	Externe veiligheid	40
5.6	Bedrijven en milieuzonering	41
5.7	Verkeer en parkeren	42
5.8	Vormvrije m.e.r.-beoordeling	42
5.9	Lichtreflectie	44
5.10	Electromagnetische straling	44
5.11	Conclusie	44
6	UITVOERBAARHEID	45
6.1	Inleiding	45
6.2	Ruimtelijke uitvoerbaarheid	45
6.3	Maatschappelijke uitvoerbaarheid	45

6.4	Economische uitvoerbaarheid	46
6.5	Conclusie	46

1

INLEIDING

1.1 Aanleiding

De Nederlandse overheid heeft een grote ambitie op het gebied van duurzaamheid. In het 'Energieakkoord voor duurzame groei' is in 2013 afgesproken dat het aandeel hernieuwbare energieopwekking in 2020 14% moet zijn, en in 2023 16%. Het kabinet heeft met het nationale Klimaatakkoord van 2019 als centraal doel gesteld om de uitstoot van broeikasgassen in Nederland in 2030 met 49% terug te dringen ten opzichte van 1990. Voor de elektriciteitssector geldt hierbij een opgave om in eerste instantie in 2030 de CO₂-emissies met tenminste 20,2 Mton te verminderen. De provincie Overijssel heeft het doel om in 2023, 20% van haar energie uit duurzame energiebronnen te halen. De gemeente Raalte heeft zichzelf als doel gesteld om in 2050 alleen nog maar duurzaam opgewekte energie te gebruiken. Het doel voor 2030 is de CO₂-uitstoot te reduceren met 49%.

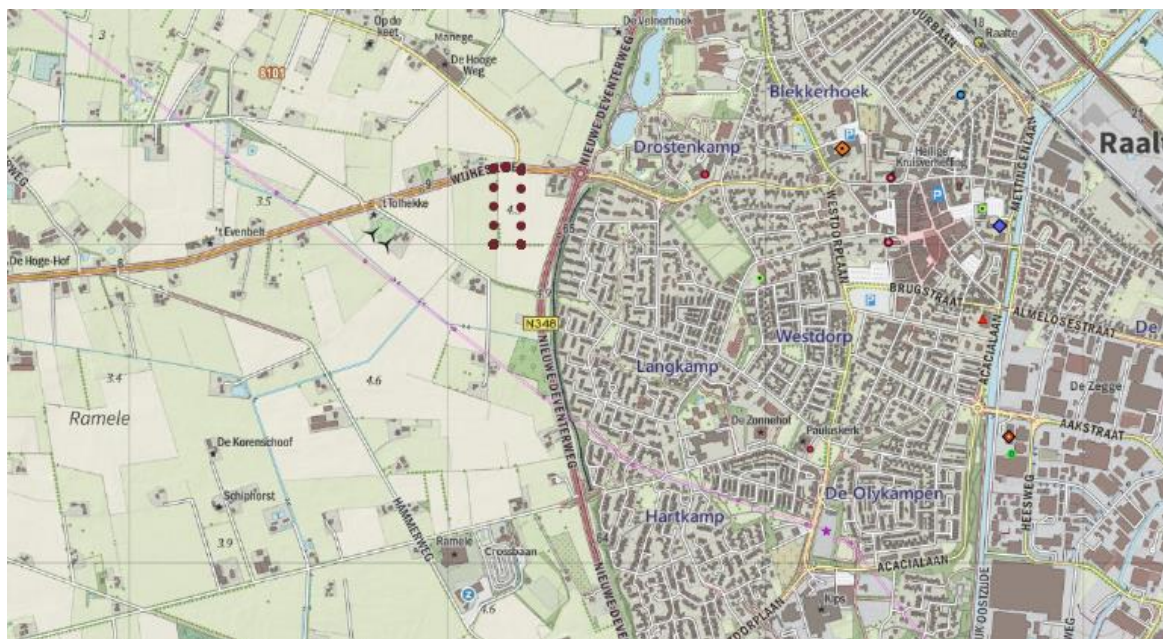
Energie Coöperatie Endona wil met schone, duurzame bronnen lokaal energie opwekken, opslaan en leveren. Bestemd voor eigen inwoners en bedrijven en volledig onafhankelijk van de landelijke spelers. Endona streeft naar een energieneutraal, duurzaam Salland. Een Salland waar alle bronnen zoals zon en wind aangewend worden voor een schone energievoorziening met een minimum aan verspilling. Endona wil hierbij de gemeenschap laten profiteren van hun eigen energieproductie, waarmee trots en saamhorigheid wordt gecreëerd. Het profijt dat wordt behaald, wordt teruggegeven aan de inwoners, in de vorm van concurrerende energie en/of door rendement in de vorm van certificaten. De doelen van Endona sluiten daarmee aan op de overheidsdoelen.

Endona heeft nu het plan opgevat een kleinschalige zonneweide te realiseren aan de Wijheseweg, nabij de kern Raalte. De zonneweide is hier landschappelijk goed in te passen. De locatie is gelegen dichtbij de dorpsrand en het plan is op deze locatie financieel uitvoerbaar.

Voor de realisatie van de zonneweide (voor een termijn van maximaal 25 jaar) wordt een omgevingsvergunning aangevraagd, in afwijking van de bestemmingsplan (op grond van artikel 2.12, eerste lid, sub a, onder 3° Wabo). Deze voorliggende ruimtelijke onderbouwing is onderdeel van de vergunningsaanvraag. Hierin komen alle relevante aspecten vanuit de ruimtelijke ordening voor dit project aan de orde en deze ruimtelijke onderbouwing toont aan dat de ontwikkeling in overeenstemming is met een goede ruimtelijke ordening.

1.2 Ligging en begrenzing plangebied

Het plangebied voor de kleinschalige zonneweide ligt aan de Wijheseweg (N756), aan de dorpsrand van Raalte. Het plangebied, welke momenteel agrarisch in gebruik is (maïsteelt), is netto circa 1,8 ha groot.

Figuur 1: Ligging en begrenzing plangebied

1.3 Huidig planologisch regime

Het plangebied ligt binnen het bestemmingsplan 'Buitengebied Raalte geconsolideerd'. Het bestemmingsplan is op 25 februari 2016 vastgesteld door de gemeenteraad van Raalte. Het plangebied heeft de enkelbestemming 'Agrarisch'. Ook geldt de gebiedsaanduiding 'reconstructiewetzone – verweingsgebied'. Naast dit bestemmingsplan geldt ook het Paraplubestemmingsplan Parkeren (vastgesteld op 27 september 2018).

De voorgenomen realisatie van een zonneweide past niet binnen het huidige planologische regime.

Figuur 2: Het plangebied aangeduid op de verbeelding van het bestemmingsplan 'Buitengebied Raalte geconsolideerd'

1.4 Leeswijzer

De ruimtelijke onderbouwing is opgebouwd uit 6 hoofdstukken. In hoofdstuk 2 wordt eerst ingegaan op het voorgenomen plan. In hoofdstuk 3 komt het beleidskader aan bod. In dit hoofdstuk wordt een beschrijving gegeven van het van toepassing zijnde rijksbeleid, provinciaal beleid en gemeentelijk beleid. Het voorgenomen plan wordt daarbij getoetst aan dit beleid. Hoofdstuk 4 bevat een waardentoets. Hieruit blijkt welke waarden er in het plangebied aanwezig zijn en of deze worden aangetast door de ontwikkeling. In hoofdstuk 5 komen de relevante milieuaspecten aan bod. In hoofdstuk 6 wordt tot slot ingegaan op de ruimtelijke, maatschappelijke en economische uitvoerbaarheid.

2

PLANBESCHRIJVING

2.1 Inleiding

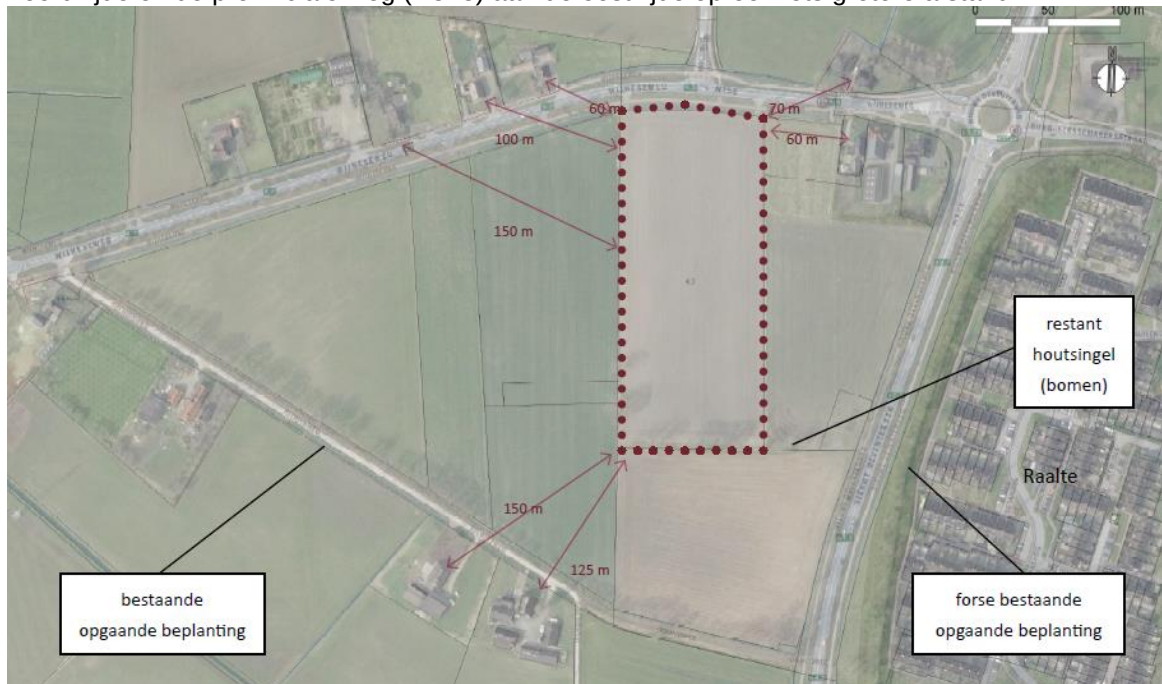
In dit hoofdstuk wordt de huidige situatie weergegeven en wordt de voorgenomen ontwikkeling beschreven.

2.2 Beschrijving huidige situatie plangebied

2.2.1 Ligging en beschrijving plangebied

Het plangebied voor de kleinschalige zonneweide ligt ten westen van de kern Raalte. Het plangebied, welke momenteel agrarisch (maïs) in gebruik is, is netto 1,8 ha groot (de oppervlakte die de panelen in beslag nemen, inclusief tussenruimte). Het plangebied grenst aan de noordzijde aan de Wijheseweg en is voor een klein gedeelte omsloten door groenstructuren (zie figuur 3).

Het plangebied is in de huidige situatie vanaf vier windrichtingen te beleven en ook vanuit enkele erven op (ruime) afstand te zien. In het bijzonder vanaf de Wijheseweg (N756) met fietspad aan de noordzijde en de provinciale weg (N348) aan de oostzijde op een iets grotere afstand.

Figuur 3: Luchtfoto van het plangebied en de omgeving (bron: Googlemaps).

Figuur 4: Impressie open plangebied (maïs en westelijke percelen: kijkrichting zuidwest vanaf N756)

2.3 De kleinschalige zonneweide

In deze paragraaf wordt het plan voor de kleinschalige zonneweide uiteengezet. Ten behoeve van het plan is ook een inrichtingsplan opgesteld. Deze is separaat bijgevoegd.

2.3.1 Initiatief voor een zonneweide en locatiekeuze

Energie Coöperatie Endona wil met schone, duurzame bronnen lokaal energie opwekken, opslaan en leveren. Bestemd voor eigen inwoners en bedrijven en volledig onafhankelijk van de landelijke spelers (indien mogelijk). Endona streeft naar een energieneutraal, duurzaam Salland. Een Salland waar alle bronnen zoals zon, wind en biomateriaal aangewend worden voor een schone energievoorziening met een minimum aan verspilling. Endona wil hierbij de gemeenschap laten profiteren van hun eigen energieproductie, waarmee trots en saamhorigheid wordt gecreëerd. Het profijt dat wordt behaald, wordt teruggegeven aan de inwoners, in de vorm van concurrerende energie en/of door rendement in de vorm van certificaten.

Endona heeft nu het plan opgevat een kleinschalige zonneweide te realiseren aan de Wijheseweg, nabij de kern Raalte. De zonneweide is hier landschappelijk goed in te passen. De locatie is gelegen dichtbij de dorpsrand en het plan is op deze locatie financieel uitvoerbaar.

2.3.2 Technische gegevens zonneweide

Het plangebied voor de ontwikkeling van het zonneweide is netto circa 1,8 hectare groot (de oppervlakte die de panelen in beslag nemen, inclusief tussenruimte). Daarnaast is er ruimte gereserveerd voor landschappelijke inpassing en natuurlijke inrichting en komen er paden rondom de zonneweide.

De te realiseren zonneweide zal circa 2,6 MWp aan opgewekt vermogen bedragen. De zonneweide wordt aangesloten op een kabel van Enexis. De afstand van het compactstation tot de kabel van Enexis ligt binnen 25 meter afstand. De panelen (inclusief constructie) zullen oost-west worden georiënteerd en de stellages worden maximaal 1,80 meter hoog. De afstand tussen de panelen (de rijen) bedraagt 2 meter.

2.3.3 Landschappelijke inpassing zonneweide

De zonneweide wordt landschappelijk ingepast. Hiertoe is een inrichtingsplan opgesteld, welke separaat is bijgevoegd. Deze paragraaf bevat een beknopte weergave van het inrichtingsplan.

Figuur 5: Weergave inrichtingsplan Zonneweide Wijheseweg

Schaal en maat van het plangebied

De schaal en maat van het plangebied is de laatste decennia groter en opener geworden. Met name door het verdwijnen van kavelgrensbeplanting c.q. houtsingels. In het LOP wordt de ambitie uitgesproken het verschil tussen de verschillende landschapstypen te versterken. Hier betekent dit het verdichten van het landschap zodat de zonneweide beter binnen het landschap wordt ingepast en minder zichtbaar is. Dit biedt ook ecologische meerwaarde voor flora en fauna in de sterk door agrarische activiteiten gedomineerde omgeving.

Bestaande struweelsingel zuidzijde aanvullen

Zoals in van toepassing zijnde provinciaal en gemeentelijk beleid staat, dienen verschillen in het landschap leesbaar te blijven en waar mogelijk te worden versterkt. Eén manier om dit te doen is door te kiezen voor beplanting die past bij de bodem en waterhuishouding. Een bijkomend voordeel is dat deze beplanting vitaler zal zijn en beter groeit. Op de schaal van het landschap betreft een nieuwe struweelsingel (10 meter breed) onder bestaande bomen aangebracht. Dit zijn restanten van een cultuurhistorische houtsingel waar de bestaande eiken tevens worden aangevuld met solitaire wintereiken en winterlindes. Hierdoor sluit het de ontwikkeling beter op de omgeving aan. Een grote en stevige ingreep waarmee de schaal van het landschap wordt verkleind en gehoor wordt gegeven aan de ambitie vanuit het LOP. Door te kiezen voor een divers sortiment van snelgroeiende soorten en langzamer groeiende soorten, wordt snel en blijvend resultaat behaald. Plantsoorten bestaan uit een selectie van de gebiedseigen inheemse soorten met ecologische meerwaarde (elke soort 10%): appel, boswilg, hulst, lijsterbes, ruwe berk, vuilboom, vlier, kamperfoelie, framboos en hazelaar. De plantafstand tussen de struiken is 1-1,5 meter. De boomvormers staan op 2-3 meter afstand van elkaar. Door de verschillende plantsoorten in groepen van 3 tot 5 stuks aan te planten wordt voorkomen dat één soort gaat domineren en blijft het geheel gesloten bij het gefaseerde beheer. Aan de noordkant van dit element wordt door beheer een mantel- en zoomvegetatie met heesters en kruiden gerealiseerd met ecologische meerwaarde.

Figuur 6: Referentiebeeld versterken houtsingel met struweel en nieuwe bomen en randontwikkeling van kruiden

Afstand tot omgeving

In dit inrichtingsplan is zoveel mogelijk rekening gehouden met het zicht van omwonenden op de zonneweide. Door de hoogte van de beplanting in de randen worden de panelen in de directe omgeving van drie zijdes aan het zicht onttrokken. Vanaf de noordzijde is zicht op het zonnenveld, hier wordt dan ook een representatieve groene voorkant gecreëerd bij de zonneweide. Een bloemrijk grasveld met bomen en struweel geeft de ontwikkeling een plek langs de provinciale weg waar de voorbijganger duurzame energie kan beleven. Met de situering van de poort in het hek langs de provinciale weg, waar met name tijdens de bouw enige verkeersbewegingen zullen zijn, zal de overlast daarnaast minimaal zijn. Hierbij wordt gebruikt gemaakt van een bestaande inrit en kaveltoegang.

Nieuwe houtsingel westzijde

Op de schaal van het landschap wordt een nieuwe houtsingel (11 meter breed) aan de westzijde op de locatie van een oude houtsingel aangeplant. Een grote en stevige ingreep waarmee de schaal van het landschap wordt verkleind en gehoor wordt gegeven aan de ambitie vanuit het LOP om gebiedseigen elementen toe te voegen/herstellen. Door te kiezen voor een divers sortiment van snelgroeiende soorten en langzamer groeiende soorten, wordt een snel en blijvend resultaat behaald. Als basis worden er enkele winterlindes en wintereiken geplant. Onder begroeiing van struweel bestaat uit een selectie van de gebiedseigen inheemse soorten met ecologische meerwaarde: kardinaalsmuts (10%), boswilg (10%), lijsterbes (10%), ruwe berk (5%), vuilboom (10%), vlier (10%), kamperfoelie (10%), framboos (10%) en hazelaar (5%). De plantafstand tussen de struiken is 1-1,5 meter. De forsere heesters c.q. boomvormers staan op 2-3 meter afstand van elkaar. Door de verschillende plantsoorten in groepen van 3 tot 5 stuks aan te planten wordt voorkomen dat één soort gaat domineren en blijft het geheel gesloten bij het gefaseerde beheer. Aan de oostkant van dit element wordt door beheer een mantel- en zoomvegetatie met heesters en kruiden gerealiseerd met ecologische meerwaarde.

Figuur 7: Referentie houtsingel (westzijde): 10 jaar na aanplant

Wilde landschappelijke haag oostzijde

Lang de oostzijde wordt een landschappelijke gemengde wilde haag geplaatst (6 meter breed) om de zonneweide in te passen op een gebiedseigen manier. De losse haag wordt aan de buitenzijde van het hekwerk geplaatst waarmee het zonnveld vanuit de omgeving niet zichtbaar is. Zodra het eindbeeld is bereikt, wordt de haag 1 keer per jaar gesnoeid tot een hoogte van tenminste 2 meter. De haag worden op een landschappelijke manier beheerd. De plantafstand tussen de beplanting is 1 meter en bestaat uit de soorten: lijsterbes, vuilboom, vlier, kamperfoelie, framboos, kardinaalsmuts, hazelaar. Door de verschillende plantsoorten in groepen van 3 stuks aan te planten wordt voorkomen dat één soort gaat domineren en blijft het geheel gesloten bij het gefaseerde beheer. Aan de westkant van dit beplantingselement wordt door beheer een mantel- en zoomvegetatie met heesters en kruiden gerealiseerd met ecologische meerwaarde.

Hekwerk

Rondom het perceel komt een hekwerk (schapengaas met houten palen) van 1,8 meter hoogte wat aansluit bij het landelijke karakter. Deze wordt aan de binnenkant van de haag en in het struweel geplaatst op enkele decimeters van de grond (zodat kleine zoogdieren en eventueel reeën het hek kunnen passeren).

Panelen, hoogte en oriëntatie

Om het veld zo efficiënt mogelijk te benutten is door de initiatiefnemer gekozen voor een oost-west opstelling onder een hellingshoek van 15°. Tussen de rijen panelen wordt 2 meter ruimte gehouden voor beheer en daglichttoetreding ten behoeve van de bodemgesteldheid. De constructie wordt maximaal 1,8 meter hoog en begint op 0,77 meter boven maaiveld zodat beheer met schapen mogelijk is.

Transformatoren, omvormers en compactstation

Er wordt met omvormers gewerkt. Een omvormer combineert de stroomopbrengst van zonnepanelen en zet deze om naar wisselstroom. Ze worden op metalen rekken onder de zonnepanelen gemonteerd en vallen daardoor nagenoeg niet op. De kleur is wit / lichtgrijs. Overige bouwwerken zijn ook gesitueerd aan de binnenzijde van de landschappelijke inpassing. Ten behoeve van onderhoud door de netbeheerder dient het compactstation eenvoudig toegankelijk te zijn. Het compactstation is vanaf de openbare weg bereikbaar. Het compactstation is vanaf de openbare weg bereikbaar en wordt geïntegreerd met het klantstation.

Kruidenrijk graspad en beheerpad

Door bemesting te stoppen en kruidenrijk grasland in te zaaien zal het gras onder en om de zonneweide meer ecologische meerwaarde krijgen. Binnen het hekwerk liggen de beheerpaden waar ook kruidenrijk grasland komt. De stroken worden ingezaaid met een kruidenrijkmengsel (Mengsel voor ruderaal gronden 'B1' van de Cruydhoeck of vergelijkbaar). Doordat wordt gestopt met reguliere bemesting is een kruidenrijke begroeiing kansrijker. Het beheer van de ondergrond is bepalend voor het resultaat en de meerwaarde voor de biodiversiteit. Enigszins afhankelijk van de voedselrijkdom, is het op termijn voldoende om 1 á 2 keer per jaar te maaien. In het begin zal twee keer per jaar maaien en afvoeren van het maaisel nodig zijn. Door laat in de winter te maaien (februari) blijft er bedekking en voedsel staan voor fauna. Omdat het nu nog niet duidelijk is hoe de vegetatie zich zal ontwikkelen onder de panelen moet het beheer regelmatig worden bijgesteld om daarmee vegetatiegroei en het bodemleven te stimuleren. Eventueel kan een natuurlijke vorm van bemesting (schapen) hieraan kan bijdragen.

Interactie met de omgeving

Bij de ingang van het terrein komt een informatiebord waar vandaan zicht is op de zonneweide. Dit zodat het onderdeel blijft uitmaken van de beleving van het gebied.

2.3.4 Ontsluiting & parkeren

De realisatie van een zonneweide heeft geen grote gevolgen voor het verkeer en parkeren. De zonneweide moet voornamelijk in de aanlegfase en in de ontmantelingsfase bereikt worden, en daarnaast alleen op heel beperkte schaal ten behoeve van het beheer. De zonneweide wordt niet openbaar toegankelijk.

De zonneweide kan op een veilige manier (zonder overlast voor omwonenden) worden ontsloten, via de bestaande ontsluiting aan de Wijheseweg. Het parkeren (wat maar zeer beperkt nodig is t.b.v. beheer) kan in het plangebied. Hier komen twee parkeerplekken uitgevoerd in een halfverharding (groen doorlatende verharding).

2.3.5 Bouw

De start van de bouw is afhankelijk van de vergunningen. Het leggen van de panelen en plaatsen van de omvormers zal enkele maanden in beslag nemen. Om de zonneweide aan te sluiten op net zullen de nodige aanpassingen moeten worden gedaan, deze werkzaamheden kunnen 0,5 á 1 jaar in beslag nemen.

2.3.6 Operationeel

Zodra de zonneweide gerealiseerd is zal het beheerd gaan worden. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om het onderhoud van de systemen, maar ook het monitoren van de zonneweide en diverse administratieve werkzaamheden.

2.3.7 Looptijd

De looptijd van de zonneweide betreft 25 jaar. Hierna wordt de zonneweide ontmanteld.

3

BELEIDSKADERS

3.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt het relevante beleid dat betrekking heeft op het plangebied en de voorgenomen ontwikkeling beschreven. Het wordt benaderd vanuit het Rijks-, provinciaal- en gemeentelijk beleid. Het voorgenomen plan wordt getoetst aan dit beschreven beleid.

3.2 Rijksbeleid

3.2.1 Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte

De Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) bevat de visie van het Rijk op de ruimtelijke ontwikkeling van Nederland. Het Rijk streeft naar een krachtige aanpak die ruimte geeft aan regionaal maatwerk, de gebruiker voorop zet, investeringen prioriteert en ruimtelijke ontwikkelingen en infrastructuur met elkaar verbindt. In het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) zijn regels opgenomen om het beleid uit de SVIR te verwezenlijken. In de structuurvisie schetst het Rijk ambities voor Nederland in 2040. Uitgaande van de verantwoordelijkheden van het Rijk zijn de ambities uitgewerkt in rijksdoelen tot 2028, daarbij is aangegeven welke nationale belangen aan de orde zijn. De tijdshorizon is gesteld omdat in de loop van de tijd nieuwe ontwikkelingen en opgaven kunnen vragen om bijstelling van de rijksdoelen. Voor de ambities zijn rijksinvesteringen slechts één van de instrumenten die worden ingezet. Kennis, bestuurlijke afspraken en kaders kunnen ook worden ingezet. De huidige financiële rijkskaders (begroting) zijn randvoorwaardelijk voor de concrete invulling van die rijksambities. De ruimtelijke waarden die het nationaal belang waarborgen zijn opgenomen in 13 verschillende belangen. In de structuurvisie wordt ook aangegeven op welke wijze het Rijk deze belangen wil verwezenlijken. Dit zorgt voor een duidelijk overzicht in één document gezamenlijk met de doelen die het Rijk heeft opgesteld.

Relevant voor de ontwikkeling van de kleinschalige zonneweide is dat de vraag naar elektriciteit zal blijven groeien. Vanwege de ambities voor beperking van de CO₂-uitstoot is een transitie naar duurzame, hernieuwbare energievoorziening nodig. Voor het opwekken van energie moet voldoende ruimte gereserveerd worden. Het aandeel van duurzame energiebronnen (waaronder zon) in de totale energievoorziening moet omhoog en deze bronnen hebben relatief veel ruimte nodig.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

In de SVIR wordt de ambitie uitgesproken dat Nederland in 2040 een robuust internationaal energienetwerk kent en dat de energietransitie vergesorderd is. De ontwikkeling van de zonneweide volgt de lijn van de SVIR en doet daarbij geen afbreuk aan de overige nationale belangen.

3.2.2 Barro en Bro

Het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) is op 30 december 2011 in werking getreden. In het Barro wordt een aantal projecten die van rijksbelang zijn met name genoemd en met behulp van digitale kaartbestanden exact ingekaderd. Per project worden vervolgens regels gegeven, waaraan ruimtelijke plannen moeten voldoen.

Binnen het Barro worden de volgende onderdelen besproken:

- Project Mainportontwikkeling Rotterdam;
- Kustfundament;
- Grote rivieren;
- Waddenzee en waddengebied;
- Defensie;
- Erfgoederen van uitzonderlijke universele waarde.

In oktober 2012 is het besluit aangevuld met de ruimtevraag voor de onderwerpen veiligheid op rijkswegen, toekomstige uitbreiding van infrastructuur, de elektriciteitsvoorziening, de Ecologische Hoofdstructuur (EHS), de veiligheid van primaire waterkeringen, reserveringsgebieden voor hoogwater, maximering van het verstedelijkingsruimte in het IJsselmeer en is het onderwerp duurzame verstedelijking in regelgeving opgenomen. Per 1 juli 2016 zijn er nog enkele wijzigingen van de Barro van kracht geworden. Deze wijzigingen hebben geen directe invloed op de voorgenomen ontwikkeling.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

De realisatie van een kleinschalige zonneweide past binnen de regels van het Barro en het Bro. Wel moet worden afgewogen of de ladder voor duurzame verstedelijking van toepassing is op de voorgenomen ontwikkeling.

Ladder voor duurzame verstedelijking

In de SVIR wordt de ladder voor duurzame verstedelijking geïntroduceerd. Deze ladder is per 1 oktober 2012 als motiveringseis in het Besluit ruimtelijke ordening opgenomen. Op 1 juli 2017 is het Besluit ruimtelijke ordening gewijzigd, waarbij ook een nieuwe "Laddersystematiek" wordt toegepast. Deze nieuwe regeling is opgenomen in artikel 3.1.6 Bro. De ladder voor duurzame verstedelijking is van toepassing op bestemmingsplannen, uitwerkings- en wijzigingsplannen en omgevingsvergunningen.

De toepassing van de ladder voor duurzame verstedelijking houdt in dat:

'De toelichting bij een bestemmingsplan dat een nieuwe stedelijke ontwikkeling mogelijk maakt, bevat een beschrijving van de behoefte aan die ontwikkeling, en, indien het bestemmingsplan die ontwikkeling mogelijk maakt buiten het bestaand stedelijk gebied, een motivering waarom niet binnen het bestaand stedelijk gebied in die behoefte kan worden voorzien.'

Het aanleggen van een kleinschalige zonneweide op de huidige agrarische percelen is geen nieuw stedelijke ontwikkeling. Op basis van eerdere uitspraken van de Raad van State¹ blijkt dat soortgelijke projecten die niet tot leegstand van bestaande bebouwing leiden, niet als een nieuwe stedelijke ontwikkeling in de zin van het Bro kunnen worden aangemerkt. Voorbeelden hiervan zijn

¹ Zie: ABRvS 18 februari 2015, ECLI:NL:RVS:2015:448, ABRvS 24 februari 2016, ECLI:NL:RVS:2016: 465. ABRvS 16 maart 2016, ECLI:NL:RVS:2016:708.

de aanleg van een weg, windpark of een hoogspanningsleiding. Ook de Rechtbank Overijssel heeft in april 2018 geoordeeld dat een zonnepark geen nieuwe stedelijke ontwikkeling betreft (zaaknummer akzwo_17_2460 en ak_zwo_17_2461. Een toets aan de Ladder is daarom niet van toepassing. Vanuit een goede ruimtelijke ordening wordt hierna wel ingegaan op de onderbouwing van de behoefte en de argumentatie achter de omvang en de locatie.

1. Er bestaat een behoefte, bij Rijk, provincie Overijssel en gemeente Raalte, om te komen tot een duurzame energievoorziening. Deze behoefte staat onder andere aangegeven in het Programma Nieuwe Energie Overijssel. Duurzame energieopwekking in de vorm van een zonneweide draagt bij aan deze behoefte.
2. Binnen de bebouwde kom is ruimte voor zonnepanelen op daken. Echter zijn de daken veelal in particulier eigendom waardoor de eventuele realisatie van zonnepanelen afhankelijk is van particulier initiatief. De realisatie van zonnepanelen op daken is sterk afhankelijk van de wil van de particulier en draagt in beperkte mate bij aan de ambitieuze duurzaamheidsambitie. Niet iedereen heeft de mogelijkheid om op het eigen dak zelf in eigen duurzame elektriciteitsopwekking te voorzien. Er zijn diverse redenen waarom daken niet geschikt zijn en ook nog vele ogenschijnlijk geschikte daken toch niet geschikt blijken te zijn. Dit zijn bijvoorbeeld esthetische bezwaren, de aanwezigheid van rieten daken, constructie technisch bezwaren, te klein dakoppervlak, hinderlijke schaduw, en netwerkaansluiting-beperkingen.

Om voldoende zonne-energie op te kunnen wekken om te kunnen voldoen aan de ambities die zijn verwoord in overheidsbeleid, zijn daartoe ook zonneparken/zonneweides noodzakelijk. Voor een economisch rendabel zonnepark/zonneweide dat substantieel bijdraagt aan de duurzaamheidsopgave is een grote oppervlakte nodig die effectief gebruikt kan worden. De benodigde zonneparken/zonneweides met een dergelijke omvang zijn niet direct te realiseren op gronden binnen de kernen van de gemeente Raalte. Er zijn niet meerdere gronden met een dergelijke omvang binnen de kernen beschikbaar, waarbij de realisatie ook financieel uitvoerbaar is. Over het algemeen is er reeds bebouwing aanwezig of is de betreffende grond gereserveerd voor andere functies. Daarnaast is er in totaliteit ook een hele grote oppervlakte noodzakelijk, om aan de doelstellingen te kunnen voldoen.

Het plangebied van deze ontwikkeling is beschikbaar, ligt aan de dorpsrand, de realisatie is financieel uitvoerbaar en de zonneweide is ruimtelijk en landschappelijk hier goed inpasbaar. De zonneweide is goed te bereiken, en het zicht voor omwonenden op de zonnepanelen wordt, door een goede landschappelijke inpassing van de zonneweide, geminimaliseerd.

De zonneweide wordt aangelegd voor de duur van 25 jaar, en wordt planologisch mogelijk gemaakt middels een omgevingsvergunning.

3. De zonneweide moet voornamelijk in de aanlegfase en in de ontmantelingsfase bereikt worden via de ontsluiting, en daarnaast alleen op heel beperkte schaal ten behoeve van het beheer. De zonneweide kan op een veilige manier worden ontsloten via de huidige ontsluiting aan de Wijheseweg.

3.2.3 Energieakkoord voor duurzame groei

In het Energieakkoord voor duurzame groei is de basis gelegd voor een breed gedragen, robuust en toekomstbestendig energie- en klimaatbeleid. Het akkoord biedt een langetermijnperspectief met afspraken voor de korte en middellange termijn. Eén van de te realiseren doelen is een toename van hernieuwbare energieopwekking naar 14% in 2020.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

De te realiseren zonneweide zal circa 2.600.000 Wp aan vermogen bedragen. Hiermee levert de voorgenomen ontwikkeling een bijdrage in de doelstelling van het Rijk om te komen tot een aandeel van 14% duurzaam opgewekte energie in 2020.

3.2.4 Klimaatakkoord

Het kabinet heeft in het nationale Klimaatakkoord van 28 juni 2019 als centraal doel gesteld om de uitstoot van broeikasgassen in Nederland in 2030 met 49% terug te dringen ten opzichte van 1990. Voor de elektriciteitssector geldt hierbij een opgave om in eerste instantie in 2030 de CO₂-emissies met tenminste 20,2 Mton te verminderen.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

De realisatie van de zonneweide draagt bij aan het genoemde centrale doel.

3.2.5 Rijk investeert in duurzame energie

De afgelopen jaren heeft de overheid diverse doelstellingen geformuleerd betreffende het opwekken van duurzame energie. Om deze doelstellingen te behalen worden initiatieven voor het opwekken van duurzame energie gesubsidieerd. Voor de realisatie van zonneparken/zonneweides kan SDE+ subsidie worden aangevraagd.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

De subsidie-regeling vanuit het Rijk laat zien dat het Rijk dergelijke initiatieven voor het opwekken van duurzame energie stimuleert.

3.2.6 Conclusie Rijksbeleid

De voorgenomen ontwikkeling past binnen de beleidskaders benoemd in de SVIR, Barro, de Bro. Vanuit deze beleidsdocumenten en regelgeving zijn geen randvoorwaarden of uitgangspunten die rechtstreeks doorwerken op het voorgenomen plan. Daarnaast draagt de ontwikkeling bij aan het behalen van de vastgelegde doelstellingen in het Energieakkoord voor duurzame groei.

3.3 Provinciaal beleid

3.3.1 Beleid en regels m.b.t. zonneparken

Op 12 april 2017 hebben Provinciale Staten de Omgevingsvisie Overijssel 2017 'Beken kleur' en de Omgevingsverordening Overijssel 2017 vastgesteld. Dit betreft een revisie van de Omgevingsvisie en –verordening. Ook is de ontwerp Actualisatie Omgevingsvisie en – verordening 2018/2019 in procedure.

De provincie Overijssel heeft geformuleerd dat in 2023 20% van de energiebehoefte uit hernieuwbare bronnen moet bestaan. De ambitie voor 2030 ligt op 30%. Het opwekken van hernieuwbare elektriciteit gebeurt voornamelijk uit zonne- en windenergie. In het provinciale beleid is geen vaste energiemix (hoeveelheid zonne- en windenergie) bepaald waarmee in 2023 20% hernieuwbare energie wordt opgewekt. De provincie geeft aan dat installaties voor de opwekking van zonne-energie onmisbaar zijn voor de provinciale doelstelling voor de toepassing van hernieuwbare energie. Om het opwekken en gebruik van zonne-energie te stimuleren stelt de provincie (via het Programma Nieuwe Energie Overijssel en het Energiefonds Overijssel) ook subsidies en fondsen beschikbaar.

Uit een oogpunt van zuinig en zorgvuldig ruimtegebruik wil de provincie zonnepanelen en andere vormen van opwekking van zonne-energie zoveel mogelijk combineren met andere functies, bij voorkeur bebouwing. Daarom dienen zonnepanelen in principe geplaatst te worden in bestaand bebouwd gebied, op daken of bijvoorbeeld op braakliggende gronden en op bedrijventerreinen. Tevens kunnen zonnepanelen geplaatst worden op bestaande bouwvlakken in de groene omgeving.

Nu is al te voorzien dat daarmee op korte termijn – gelet op technische en fiscale beperkingen – slechts in een deel van de opgave voor zonne-energie kan worden voorzien. Daarom biedt de provincie de mogelijkheid om in de groene omgeving tijdelijke zelfstandige opstellingen van zonnepanelen te realiseren. Het gaat daarbij om opstellingen van zonnepanelen voor een periode van 25 jaar op een wijze die omkeerbaar is en waarbij de oorspronkelijke bestemming gehandhaafd blijft. Dit is vastgelegd in artikel 2.1.8.2 van de Omgevingsverordening. Gelet op de impact die (ook tijdelijke) veldopstellingen van zonnepanelen kunnen hebben op hun omgeving, zal niet alleen de maatschappelijke meerwaarde van het initiatief moeten worden aangetoond, maar zal er doorgaans ook compensatie moeten plaatsvinden door extra te investeren in de ruimtelijke kwaliteit in de omgeving. Het verlies van ecologische en/of landschappelijke waarden moeten in voldoende mate worden gecompenseerd door investeringen ter versterking van de ruimtelijke kwaliteit in de omgeving. Betreffende de maatschappelijke meerwaarde hecht de provincie aan participatiemogelijkheden voor omwonenden.

In het voorliggende plan wordt een kleinschalige zonneweide gerealiseerd, gelegen aan de dorpsrand, op een locatie die landschappelijk goed is in te passen. Met het plan wordt invulling gegeven aan de ambitie voor een duurzame energiehuishouding, middels het opwekken van duurzame energie door zonnepanelen. Dit plan is getoetst aan artikel 2.1.8.2 van de Omgevingsverordening (Kwaliteitsimpuls Zonnevelden).

Artikel 2.1.8.2, lid 1

Zelfstandige opstellingen van zonnepanelen mogen uitsluitend worden toegestaan als tijdelijk (mede) gebruik van de gronden.

In het voorliggende plan wordt een tijdelijke zonneweide gerealiseerd, voor een termijn van maximaal 25 jaar.

Artikel 2.1.8.2, lid 2

Bestemmingsplannen voorzien uitsluitend in de opstelling van zelfstandige opstellingen van zonnepanelen in de Groene Omgeving als de maatschappelijke meerwaarde is aangetoond én is aangetoond dat het verlies van ecologische en/of landschappelijke waarden in voldoende mate worden gecompenseerd door investeringen in ruimtelijke kwaliteit.

Artikel 2.1.8.2, lid 3

De maatschappelijke meerwaarde als bedoeld in lid 2 dient te worden onderbouwd vanuit de volgende criteria:

- a. de mate waarin sprake is van meervoudig ruimtegebruik;*
- b. maatregelen die getroffen worden om de impact op de omgeving te beperken en/of te compenseren;*
- c. de mate waarin wordt aangesloten op de karakteristieken van het gebied;*
- d. de bijdrage die geleverd wordt aan maatschappelijke doelen.*

De kleinschalige zonneweide ligt aan de dorpsrand. Doordat de zonneweide wordt ingepast met een stevige groene rand is de impact op de omgeving beperkt. De bouwwerken (zoals de panelen en het hekwerk) worden door de landschappelijke inpassing aan het zicht onttrokken. Met de gekozen landschappelijke inpassing wordt aangesloten op de karakteristieken van het landschap. Zo wordt met dit plan de schaal van het landschap verkleind, blijft de kavelstructuur behouden en wordt deze aangezet en wordt gebruik gemaakt van inheemse beplanting. Ecologische waarden worden niet aangetast. Het perceel is nu intensief agrarisch in gebruik (inclusief bemesting). Met het voorliggende plan worden geen landschapselementen verwijderd maar juist toegevoegd, er wordt kruidenrijke vegetatie ontwikkeld, voor kleine zoogdieren blijft het plangebied toegankelijk en het terrein gaat extensief beheerd worden.

Doordat het beheer van de zonneweide voor een deel met schapen kan plaats gaan vinden, en door de te realiseren landschappelijke en natuurlijke inrichting is er gedeeltelijk sprake van meervoudig ruimtegebruik.

De belangrijkste maatschappelijke meerwaarde van het voorliggende plan is dat met de zonneweide duurzame energie wordt opgewekt. Dit komt tegemoet aan de doelstellingen van de diverse overheden. Met het voorliggende plan wordt daarnaast sterk ingestoken op financiële participatie. De Energiecoöperatie Endona UA gaat voor deze productielocatie een aparte BV oprichten. Endona wordt voor 100% eigenaar van deze productielocatie. Endona gaat de zonneweide financieren met een lening bij het Energiefonds Overijssel voor het Vreemde Vermogen (90%) en voor het Eigen Vermogen (10%) komt er een overbruggingskrediet wat na de ingebruikname van de zonneweide ingewisseld wordt door participaties. Endona gaat de participaties lokaal aanbieden en dan met name voor Raalte. Het doel is om de participanten een aantrekkelijke rente te bieden en als de participanten ook klant worden van Endona voor de afname van energie van deze zonneweide, dan krijgen ze een toeslag op de rente.

Conclusie is dat in het voorliggende plan sprake is van maatschappelijke meerwaarde en met het plan is geen sprake van een verlies van ecologische en/of landschappelijke waarden.

3.3.2 Handreiking Kwaliteitsimpuls Zonneparken

De provincie Overijssel heeft een Handreiking Kwaliteitsimpuls Zonneparken opgesteld. De handreiking is vastgesteld door GS op 28 februari 2017. Deze handreiking biedt verdere handvaten om tot een goede balans te komen tussen de ruimte voor de ontwikkeling enerzijds, en de mate van aanvullende kwaliteitsprestaties anderzijds. De toetsing van het plan voor de zonneweide aan de Kwaliteitsimpuls Zonneparken, en het komen tot een goede balans, is opgenomen in paragraaf 3.3.1 van deze ruimtelijke onderbouwing.

3.3.3 Uitvoeringsmodel Omgevingsvisie Overijssel

Om de opgaven, kansen, beleidsambities en ruimtelijke kwaliteitsambities van de provincie waar te maken bevat de Omgevingsvisie een uitvoeringsmodel. Dit model is gebaseerd op drie verschillende niveaus. Aan de hand van deze drie niveaus kan worden bepaald of er een ruimtelijke ontwikkeling mogelijk is en er behoefte aan is, waar het past in de Omgevingsvisie en hoe het uitgevoerd kan worden. De volgende niveaus komen aan de orde.

1. Generieke beleidskeuzes;
2. Ontwikkelingsperspectieven;
3. Gebiedskenmerken.

1. Generieke beleidskeuzes (of-vraag)

Generieke beleidskeuzes vloeien voort uit keuzes van de EU, Rijk of de provincie. Deze keuzes kunnen bepalen of ontwikkelingen mogelijk zijn of niet. Het uitvoeringsmodel vraagt bij nieuwe ontwikkelingen dus eerst te kijken naar het niveau van generieke beleidskeuzes. Hierbij gaat het om de 'of-vraag': is de voorziene ontwikkeling mogelijk op basis van het provinciale beleid.

Het voorgenomen plan voldoet aan de rijks-, provinciale-, en gemeentelijke doelstellingen op het gebied van duurzame energie. In de Handreiking Kwaliteitsimpuls zonnevelden geeft de provincie onder andere aan dat zolang er niet aan de energiedoelen is voldaan, de **of-vraag** positief te beantwoorden: er is immers sprake van een noodzaak.

Daarnaast moet het plan ook voldoen aan de normen van Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen EHS), externe veiligheid, ligging in het grondwaterbeschermingsgebied, waterveiligheid etc. Geconstateerd wordt dat het voorliggende plan aangaande deze generieke beleidskeuzes niet op belemmeringen stuit. Wel is het van belang dat de SER-ladder wordt gehanteerd wordt (artikel 2.1.3 uit de Omgevingsverordening). Dit betekent dat eerst bestaande bebouwing en herstructurering moet worden benut, voordat er uitbreiding plaats kan vinden. Het voorliggende plan voldoet hieraan. Dit is in deze toelichting in paragraaf 3.2.2. (Ladder voor Duurzame Verstedelijking) nader onderbouwd. Ook is het plangebied aangeduid als 'Boringsvrije zone Salland Diep'. Hier bevinden zich beschermende bodemlagen tussen het maaiveld en het watervoerende pakket waaraan het grondwater wordt onttrokken. Het is verboden in een boringsvrije zone binnen een inrichting waarvoor een omgevingsvergunning is vereist, een lozing uit te voeren of een bodemenergiesysteem te installeren, voor zover deze activiteiten plaatsvinden: dieper dan vijftig meter onder het maaiveld in de boringsvrije zone Salland Diep, met uitzondering van de boringsvrije zone Engelse Werk te Zwolle. Met het voorliggende plan worden geen grondbewerkingen uitgevoerd op een diepte van 50 meter of meer.

Hiermee wordt de 'of-vraag' met 'ja' beantwoord. Het voorliggende plan voldoet aan het generieke beleid.

2. Ontwikkelingsperspectieven (waar-vraag)

De opgaven, kansen, beleidsambities en ruimtelijke kwaliteitsambities voor de provincie zijn geschetst in ontwikkelingsperspectieven voor de groene en stedelijke omgeving. Met de ontwikkelingsperspectieven wordt de ruimtelijke ontwikkelingsvisie van de provincie vormgegeven. Het beleid voor de ontwikkelingsperspectieven is vastgelegd in artikel 2.1.5 van de Omgevingsverordening. In dit artikel is bepaald dat gemotiveerd moet worden dat een voorziene ontwikkeling past binnen de vastgestelde ontwikkelingsperspectieven. In de Handreiking Kwaliteitsimpuls zonnevelden geeft de provincie al aan dat de waar-vraag in veel gevallen geen belemmeringen oplevert. Zonnevelden zijn op voorhand nergens uitgesloten. Het ligt echter niet voor de hand om zonnevelden te realiseren binnen het Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen EHS). Het plangebied ligt niet in NNN-gebied.

Wonen en werken in een kleinschalig landschap.

Het plangebied van de kleinschalige zonneweide behoort tot het ontwikkelingsperspectief 'Wonen en werken in het kleinschalige mixlandschap'. Van de ruimtelijke kwaliteitsambities staat in dit ontwikkelingsperspectief de ambitie 'Voortbouwen aan de kenmerkende structuren van de agrarische cultuurlandschappen voorop'. Daarnaast gelden – net als voor alle andere ontwikkelingsperspectieven – de ruimtelijke kwaliteitsambities:

- zichtbaar en beleefbaar mooi landschap;
- sterke ruimtelijke identiteiten als merken voor Overijssel;
- continu en beleefbaar watersysteem.

Het ontwikkelingsperspectief 'Wonen en werken in het kleinschalige mixlandschap' richt zich op het in harmonie met elkaar ontwikkelen van de diverse functies in het buitengebied. Aan de ene kant melkveehouderij, akkerbouw en opwekking van hernieuwbare energie als belangrijke vormen van landgebruik. Aan de andere kant gebruik voor natuur, recreatie, wonen en andere bedrijvigheid.

De ontwikkelingsmogelijkheden voor de landbouw, maar ook die voor de andere sectoren, wil de provincie in dit ontwikkelingsperspectief nadrukkelijk verbinden met behoud en versterking van cultuurhistorische, natuurlijke en landschapselementen. Het waterbeheer richt zich op optimale condities voor de lokaal aanwezige functies, rekening houdend met de klimaatopgave en de kenmerken van het watersysteem. Schaalvergroting in de landbouw en opwekking van hernieuwbare energie krijgen ruimte in dit ontwikkelingsperspectief, onder de voorwaarde van zorgvuldige inpassing in het kleinschalige landschap. Ruimte kan verdiend worden door te investeren in kwaliteitsvoorwaarden.

Met het voorliggende plan wordt duurzame energie opgewekt in een zonneweide. Deze (tijdelijke) functie is niet beperkend voor andere bestaande functies. De zonneweide wordt landschappelijk ingepast, waarbij de landschapskenmerken van het plangebied en de omgeving worden versterkt. Het watersysteem in en rond het plangebied wordt niet aangetast. Het voorliggende plan past daarmee binnen het geldende ontwikkelingsperspectief.

3. Gebiedskenmerken (hoe-vraag)

In het provinciale beleid zijn voor alle gebieden gebiedskenmerken aangegeven. Het beleid voor deze gebiedskenmerken is vastgelegd in artikel 2.1.5 van de provinciale verordening. Hierin is bepaald dat inzichtelijk moet worden gemaakt dat voldaan wordt aan dit beleid. Wanneer in het beleid normerende en/of richtinggevende uitspraken worden gedaan, voorziet het ruimtelijke plan (voor zover deze uitspraken zich daarvoor lenen) in een regeling conform deze normerende en/of richtinggevende uitspraken.

De gebiedskenmerken zijn opgenomen in verschillende lagen; de natuurlijke laag, de agrarische cultuur laag, de stedelijke laag en de laag van beleving. Op basis van deze kenmerken is er ingezoomd op het plangebied en gekeken welke specifieke kwaliteitsvoorwaarden en opgaven (normerend en richtinggevend) voor ruimtelijke ontwikkelingen van toepassing zijn.

Natuurlijke laag

De natuurlijke laag is ontstaan doordat abiotische en biotische processen inwerken op de ondergrond van bodem en geologie. Van oudsher bestaat er een sterke samenhang tussen het natuur- en watersysteem. Vervolgens heeft de natuurlijke laag plek en betekenis gekregen in het menselijke occupatieproces. Lange tijd is de natuurlijke laag sturend geweest voor een groot deel van de ruimtelijke ontwikkelingen. Mensen vestigden zich op de droge plekken en wegen werden aangelegd bij goed doorwaadbare plekken in de beek. Pas de laatste eeuw is deze samenhang door technische mogelijkheden verminderd en zijn de kwaliteiten van de natuurlijke laag aangetast. Het beter afstemmen van de ruimtelijke ontwikkelingen op de natuurlijke laag, kan voorkomen en er voor zorgen dat natuurlijke kwaliteiten weer medebepalend worden. Het plangebied ligt in een gebied welke is getypeerd als 'Dekzandvlakte en ruggen' (zie figuur 8).

Figuur 8: Weergave kaart gebiedskenmerken, natuurlijke laag, ter hoogte van het plangebied (bron: Omgevingsvisie Overijssel)

Normerend uitgangspunt:

- Dekzandvlakten en ruggen krijgen een beschermende bestemmingsregeling, gericht op instandhouding van de hoofdlijnen het huidige reliëf.

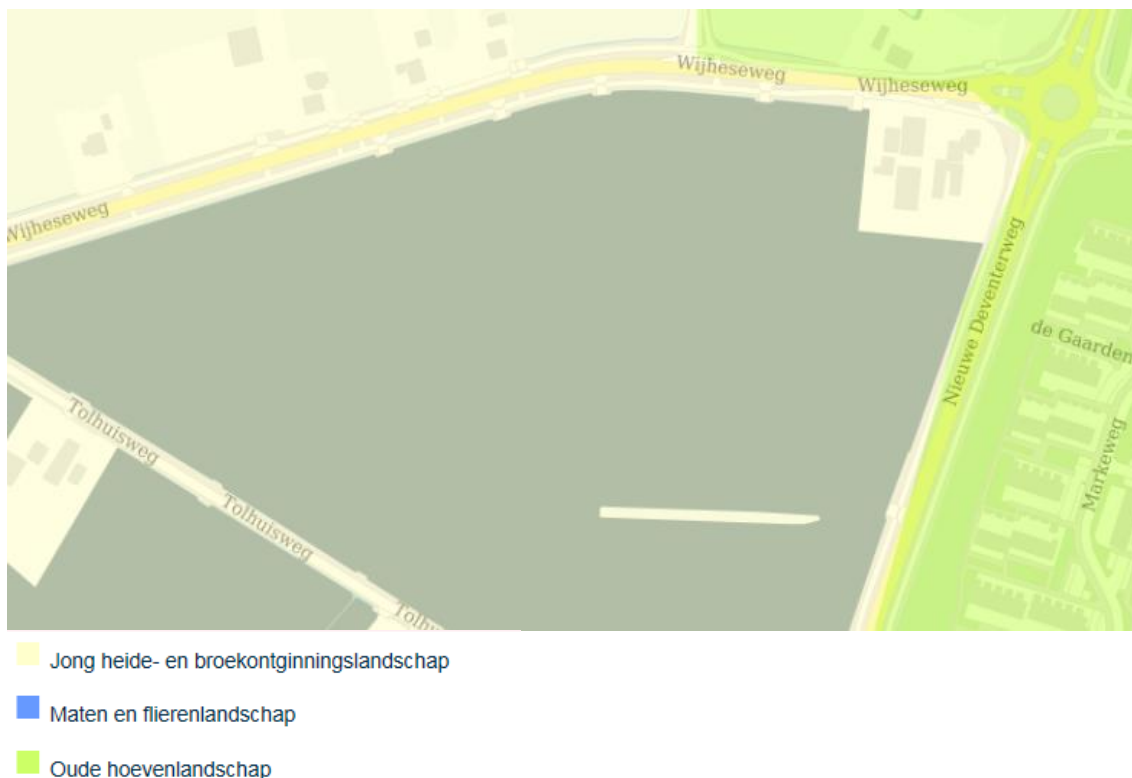
Richtinggevendende uitgangspunten:

- Als ontwikkelingen plaats vinden, dan dragen deze bij aan het beter zichtbaar en beleefbaar maken van de hoogteverschillen en het watersysteem. Beiden zijn tevens uitgangspunt bij (her)inrichting.
- Beplanting dient te bestaan uit soorten die van nature in het gebied voorkomen.
- Bij ontwikkelingen is de (strekings)richting van het landschap, gevormd door de afwisseling van beekdalen en ruggen, het uitgangspunt.

Met het voorliggende plan voor een zonneweide wordt het huidige reliëf in en om het plangebied niet aangetast. Ook de strekkingsrichting van het perceel wordt niet aangetast. Met de inrichting van de zonneweide kan er een meerwaarde worden bereikt door aan de sluiten bij de karakteristieken van het landschap. Hier betekent dit het verdichten van het landschap, zodat de zonneweide binnen het landschap wordt ingepast en minder zichtbaar is. De verschillen in het landschap dienen leesbaar te blijven en waar mogelijk te worden versterkt. Eén manier om dit te doen is door in dit plan te kiezen voor beplanting die past bij de bodem en waterhuishouding. Op deze wijze gaat de ontwikkeling van de zonneweide gepaard met een investering in ruimtelijke kwaliteit en wordt een bijdrage geleverd aan de energiedoelstellingen.

Laag van het agrarisch cultuurlandschap

In het agrarisch cultuurlandschap gaat het er om dat de mens inspeelt op de natuurlijke omstandigheden en die ten nutte maakt. Vanuit de nederzettingen zijn de omliggende gronden ooit ontgonnen, daardoor is er een sterke ruimtelijke en functionele relatie met het omringende landschap ontstaan. Afhankelijk van de stand van de techniek en de beschikbaarheid van meststoffen is door de eeuwen heen een geschakeerd patroon van akkers, weiden, hooiland en bebouwing gegroeid. Dit verschil in tijd geeft mede richting aan de ontwikkeling van deze gebieden. Binnen de regionale landschappen is er vaak op korte afstand sprake van verschillen: de es, de flank en het beekdal. Het plangebied ligt in 'Jong heide- en broekontginningslandschap' (zie figuur 9).

Figuur 9: Weergave kaart gebiedskenmerken, laag van het agrarische cultuurlandschap, ter hoogte van het plangebied (bron: Omgevingsvisie Overijssel)

Richtinggevend uitgangspunt:

- Als ontwikkelingen plaats vinden in de agrarische ontginningslandschappen, dan dragen deze bij aan behoud en versterking van de dragende lineaire structureren en kenmerkende ruimtematen.

Met het voorliggende plan blijven de dragende structuren in en om het plangebied behouden, en deze worden versterkt (zoals door het versterken van de struweelsingels en het toepassen van hagen).

Stedelijke laag

In de stedelijke laag is de koppeling van de sociale en fysieke dynamiek van de stedelijke functies aan het verbindende netwerk van wegen, paden, spoorwegen en kanalen een belangrijk ordenend principe. Efficiëntie en nabijheid zijn belangrijke vestigingsoverwegingen. Daarbij wordt kwaliteit, eigenheid en onderscheidend vermogen van de regio steeds belangrijker. Het plangebied is gekenmerkt als 'Verspreide bebouwing'. Als ontwikkelingen plaats vinden in de verspreide bebouwing, dienen de ontwikkelingen van nieuwe erven bij te dragen aan behoud en ontwikkeling van de ruimtelijke kwaliteit overeenkomstig de Kwaliteitsimpuls Groene Omgeving. Aangezien in het plangebied geen nieuw erf wordt gerealiseerd, gelden hier geen relevante, specifieke normerende of richtinggevende uitgangspunten. Ook de typering 'informele trage netwerk' is van toepassing. Ook gelden hier geen relevante, specifieke normerende of richtinggevende uitgangspunten.

Laag van de beleving

De laag van de beleving betreft de dimensie van het welbehagen, het plezier, de trots en de beleving toe. Deze laag is het domein van de belevenis, betekenis en identiteit. Deze laag voegt eigen kenmerken toe, zoals landgoederen, recreatieparken en recreatieve routes, maar benut vooral de kwaliteiten van de andere drie lagen. Het stelt kwaliteiten zoals de natuur, de productielandschappen en de steden in een ander daglicht en maakt ze beleefbaar en tot een belevenis. Voor het voorliggende plangebied geldt de aanduiding 'IJssellinie inundatieveld'. De laag van de beleving heeft geen rechtstreekse doorwerking op het voorliggende plan.

3.3.4 Conclusie provinciaal beleid

Voor de kleinschalige zonneweide kan er een meerwaarde worden bereikt door aan te sluiten bij de karakteristieken van het landschap. Daarbij dient de ontwikkeling van een kleinschalige zonneweide een maatschappelijk provinciaal doel, namelijk de opwekking van duurzame energie. Door de zonneweide landschappelijk in te passen worden de ruimtelijke én visuele impact voor de omgeving beperkt. In dit geval wordt de zonneweide landschappelijk ingepast door middel van o.a. struweelsingels en hagen. Op deze wijze gaat de ontwikkeling van de zonneweide gepaard met een investering in ruimtelijke kwaliteit en wordt een bijdrage geleverd aan de energiedoelstellingen.

3.4 Gemeentelijk beleid

3.4.1 Roalter akkoord 2018-2022

In het Roalter akkoord 2018-2022 staat beschreven waar de gemeenteraad de komende jaren op in wil zetten voor Raalte. In het akkoord is opgenomen dat men de gemeente Raalte duurzamer wil maken en wil voldoen aan het klimaatakkoord van Parijs. Dit betekent dat de huidige ondersteunende en faciliterende rol wordt voortgezet. De energietransitie en circulaire economie is niet alleen noodzakelijk voor de samenleving, maar biedt ook goede kansen voor ondernemend Raalte.

Het faciliteren en ondersteunen van het initiatief voor de kleinschalige Zonneweide Wijheseweg past binnen dit akkoord.

3.4.2 Structuurvisie Raalte 2025+ en Klimaatnota gemeente Raalte

De Structuurvisie van de gemeente Raalte (vastgesteld op 27 september 2012) bevat een integrale ruimtelijke en functionele toekomstvisie voor de gemeente Raalte voor de periode tot 2025. Waar nodig wordt verder gekeken dan 2025, vandaar de titel 2025+. In de Structuurvisie komen alle relevante beleidsvelden samen.

De planlocatie is in de Structuurvisie aangewezen als agrarisch gebied. Ontwikkelingen moeten hier afgestemd worden op de aanwezige landschaps- en natuurwaarden. In deze gebieden ligt het accent meer op de agrarische ontwikkeling. Kenmerkend is de grote afwisseling tussen landbouwgronden, beplantingselementen en bosgebieden. Karakteristieke elementen in deze gebieden zijn houtwallen en -singels, steilranden en zandwegen. In het voorliggende plan wordt hierop ingespeeld door o.a. struweelsingels te versterken en gebiedseigen beplanting toe te passen.

3.4.3 Kadernota Duurzaamheidbeleid Raalte en Visie Raalte Duurzaam 2050

De oorsprong van de visie 'Raalte Duurzaam 2050' (vastgesteld op 30 mei 2013) ligt in het besluit op 17 januari 2012, waarbij de gemeenteraad heeft ingestemd met de Kadernota Duurzaamheidbeleid Raalte en gekozen heeft voor scenario C. In dit scenario is gekozen voor duurzaamheid boven klimaatneutraliteit. Met ook de 'Visie Raalte Duurzaam 2050' heeft de gemeente Raalte besloten in 2050 duurzaam te zijn. Raalte moet daarbij alleen nog maar gebruik maken van duurzame opgewekte energie. Het voorgenomen plan, waarbij een kleinschalige zonneweide wordt gerealiseerd, sluit aan op de doelstelling van de gemeente Raalte.

3.4.4 Raadsbesluit grootschalige duurzame energiebronnen

Op 30 januari 2014 heeft de gemeenteraad van Raalte enkele besluiten genomen over hoe om te gaan met initiatieven voor grootschalige duurzame energiebronnen. Hieraan ten grondslag lag een startnotitie van het college, waarin tegemoet is gekomen aan de eerder benoemde motie van de gemeenteraad, om de voor- en nadelen van energiebronnen inzichtelijk te maken zodat keuzes gemaakt kunnen worden. In deze startnotitie (vastgesteld in de B&W vergadering van 22 oktober 2013) is onderbouwd dat grootschalige duurzame energiebronnen noodzakelijk zijn om de doelstelling duurzaam Raalte in 2050 te halen. De realisatie van bijvoorbeeld alleen zonnepanelen op beschikbare daken is niet voldoende, omdat het niet aannemelijk is dat het volledige potentieel op daken zal worden benut om praktische en financiële redenen. Aangegeven is dat met een mix aan energiebronnen een duurzaam Raalte in 2050 kan worden gehaald. Naast vergisters en relatief kleine windturbines, betreft dit zonneparken.

De gemeenteraad heeft op 30 januari 2014 uiteindelijk besloten om een positieve grondhouding aan te nemen wat betreft de ontwikkeling van grondgebonden zonnepanelen (zonneparken) in de gebieden:

- restgronden in stedelijk gebied;
- onbenut bedrijventerrein of inbreidingslocaties, mits voor langere tijd beschikbaar en mits er geen negatieve financiële consequenties voor de gemeente zijn;
- agrarische gronden gelegen in dorpsrandgebieden.

3.4.5 Richtlijnen voor zonneparken in het buitengebied

De gemeente heeft zich als doel gesteld om in 2050 alleen nog maar duurzaam opgewekte energie te gebruiken. Het doel voor 2030 is de CO₂-uitstoot te reduceren met 49%. Dit doet de gemeente met inwoners, bedrijven, verenigingen en organisaties. Met alleen zonnepanelen op daken haalt de gemeente dit doel niet. Daarom komt ook het aanleggen van zonneparken in beeld. In de energiemix is rekening gehouden met circa 213 hectare zon op dak (potentie volgens zonatlas). Daarnaast moet nog minimaal 2,45 Peta Joule (PJ) opgewekt worden met andere duurzame energiebronnen zoals zonneparken en biomassa, om in 2050 het energieverbruik in de gemeente geheel duurzaam op te wekken. Als er vanuit wordt gegaan dat ook ingezet wordt op andere duurzame energiebronnen is, volgens de energiemix, nog zo'n 230 tot 345 hectare zonnepark nodig om de doelstelling te halen. De 230 tot 345 hectare is 1,3 tot 2% van de 17.254 hectare grondgebied van de gemeente en 1,6 tot 2,5 % van de circa 14.000 hectare agrarische gronden in de gemeente.

Om duidelijkheid te geven waar initiatieven voor zonneparken aan moeten voldoen zijn er richtlijnen ontwikkeld. Deze richtlijnen zijn door de gemeenteraad vastgesteld op 27 juni 2019. Door deze

richtlijnen komen niet alleen de lasten, maar ook de lusten van een zonnepark in het gebied terecht. Voor de aanleg van een zonnepark, waarbij een maximale termijn van 25 jaar geldt, in het buitengebied zijn de volgende basisuitgangspunten opgesteld:

- Het zonnepark komt tot stand in dialoog met de omgeving;

Het plangebied is zorgvuldig geselecteerd. Het plangebied ligt bij de dorpsrand, is goed landschappelijk in te passen en kan op voldoende afstand van omwonenden worden gerealiseerd. Gezien het een kleinschalige zonneweide betreft is geen apart communicatie- en participatieplan opgesteld. Voor het plan voor de Zonneweide Wijheseweg zijn alle omwonenden, en ook omliggende grondeigenaren, vooraf op de hoogte gebracht en zijn keukentafel-gesprekken gevoerd. Met de belangen van de omwonenden is rekening gehouden, o.a. door de bouwwerken (waaronder de panelen en het hekwerk) aan het zicht te onttrekken. In het vervolgens opgestelde inrichtingsplan is dit uitgewerkt. Op de landschappelijke inpassing van de zonneweide zijn vooralsnog geen opmerkingen gekomen van omwonenden en omliggende grondeigenaren, waaraan niet is voldaan.

Met het voorliggende plan wordt daarnaast sterk ingestoken op financiële participatie. De Energiecoöperatie Endona UA gaat voor deze productielocatie een aparte BV oprichten. Endona wordt voor 100% eigenaar van deze productielocatie. Endona gaat de zonneweide financieren met een lening bij het Energiefonds Overijssel voor het Vreemde Vermogen (90%) en voor het Eigen Vermogen (10%) komt er een overbruggingskrediet wat na de ingebruikname van de zonneweide ingewisseld wordt door participaties. Endona gaat de participaties lokaal aanbieden en dan met name voor Raalte. Het doel is om de participanten een aantrekkelijke rente te bieden en als de participanten ook klant worden van Endona voor de afname van energie van deze zonneweide, dan krijgen ze een toeslag op de rente.

De omvang en inpassing van het zonnepark zijn passend bij de omgeving;

- Niet realiseren in natuurgebieden;
- Niet realiseren in waardevolle gebieden als essen en enken, in open weidegebied of dicht bebost gebied;
- Aansluiten bij de landschapskarakteristieken en gebiedskenmerken;
- Kies een eenvoudige hoofdvorm voor het zonnepark die aansluit bij het landschap;
- Logische opstelling van panelen;
- Randen met kwaliteit;
- Eenvoudige hekwerken, poorten, transformator- en bijgebouwen;

Het plangebied voor Zonneweide Wijheseweg ligt niet in natuurgebied en ook niet in landschappelijk waardevol gebied. De omvang en inpassing van de zonneweide zijn passend bij de omgeving. Zo wordt aangesloten op de gebiedskenmerken door bijvoorbeeld de zonneweide landschappelijk in te passen met inheemse soorten, waarbij o.a. een struweelsingel behouden blijft en wordt versterkt. Ook wordt de zonneweide aan de oost- en westzijde ingepast met hagen. Het betreffen relatief brede randen. De hagen aan de oost- en westzijde worden 3 meter breed, de struweelsingel aan de noordzijde wordt minimaal 7 meter breed en de struweelsingel aan de zuidzijde wordt 10 meter breed. Aan de zuidzijde, en met name ook de zuidwesthoek, is het meeste ruimte gelaten voor de landschappelijke en natuurlijke inrichting. Hier zijn de bestaande landschappelijke waarden het hoogst (bestaande bomenrij) en is sprake van schaduwwerking, wat niet wenselijk is op de panelen. De zonneweide past binnen de huidige perceelsstructuur en de panelen worden logisch (ze volgende de kavellijnen) opgesteld. De bouwwerken zijn eenvoudig en

worden zorgvuldig landschappelijk ingepast, zodat ze aan het zicht worden onttrokken. Alle bouwwerken worden na 25 jaar verwijderd.

- Een aanzienlijk deel van de productie van het zonnepark komt in eigendom van de lokale omgeving (minimaal 50%);

De Energiecoöperatie Endona UA gaat voor deze productielocatie een aparte BV oprichten. Endona wordt voor 100% eigenaar van deze productielocatie. Endona gaat de zonneweide financieren met een lening bij het Energiefonds Overijssel voor het Vreemde Vermogen (90%) en voor het Eigen Vermogen (10%) komt er een overbruggingskrediet wat na de ingebruikname van de zonneweide ingewisseld wordt door participaties. Endona gaat de participaties lokaal aanbieden en dan met name voor Raalte. Het doel is om de participanten een aantrekkelijke rente te bieden en als de participanten ook klant worden van Endona voor de afname van energie van deze zonneweide, dan krijgen ze een toeslag op de rente.

- Het zonnepark heeft lokale maatschappelijke meerwaarde.

Hoewel het een kleinschalige zonneweide betreft is er sprake van lokale maatschappelijke meerwaarde, naast dat duurzame energie wordt opgewekt. Enerzijds laat Endona de gemeenschap profiteren van de eigen energieproductie. Het profijt dat wordt behaald, wordt teruggegeven aan de inwoners, in de vorm van concurrerende energie en/of door rendement in de vorm van participaties. Uit de exploitatie komen opbrengsten die voor een nader te bepalen deel in het Endona Maatschappelijk Fonds komen ter ondersteuning van duurzame en lokale projecten. De omgeving kan plannen indienen bij Endona en de participanten gaan meebeslissen waar de gelden uit het fonds aan besteed worden.

Anderzijds wordt het landschap versterkt, evenals de natuurwaarden. Zo wordt met dit plan de schaal van het landschap verkleind, blijft de kavelstructuur behouden en wordt deze aangezet en wordt gebruik gemaakt van inheemse beplanting. Dit sluit aan op de uitgangspunten zoals benoemd in het gemeentelijke Landschapsontwikkelingsplan (zie paragraaf 3.4.5). Het perceel is nu intensief agrarisch in gebruik (inclusief bemesting). Met het voorliggende plan worden geen landschapselementen verwijderd maar juist toegevoegd, er wordt kruidenrijke vegetatie ontwikkeld, voor kleine zoogdieren blijft het plangebied toegankelijk en het terrein gaat extensief beheerd worden.

De gemeentelijke richtlijnen maken onderscheid in omvang. Een groter zonnepark heeft namelijk meer impact op onder andere omwonenden, landschap, natuur en landbouw en belangen van organisaties, instanties en andere overheden. Als het zonnepark groter is dan twee hectare, dan ligt de besluitvorming bij de gemeenteraad. Bij kleinere zonneparken ligt de besluitvorming bij het college van B&W. De gemeente ziet vooral kansen voor de kleinere zonneparken. In het buitengebied is de benodigde capaciteit qua elektriciteitsnetwerk vaak al aanwezig. Dit kan ingezet worden voor de energieopgave.

Het voorliggende plan voor Zonneweide Wijheseweg betreft een kleinschalige zonneweide (kleiner dan 2 hectare).

Geconcludeerd wordt dat de kleinschalige zonneweide voldoet aan de gemeentelijke richtlijnen.

3.4.5 Landschapsonwikkelingsplan Salland

Het Landschapsonwikkelingsplan (LOP) Salland is vastgesteld in 2008 en zet in op het benutten van gebiedsdynamiek om de verschillende landschapstypen te versterken. Het gaat daarbij in eerste plaats om landbouw, waarbij ook schaalvergroting een 'motor' kan zijn. Ook waterbeheer, natuurontwikkeling, recreatie en 'rood' in het landelijk gebied kunnen aanleidingen bieden voor kwaliteitsverbetering. In het Landschapsonwikkelingsplan ligt het plangebied aan de Wijheseweg in de zone "dekzandvlaktes". Het doel is in dit gebied om de structuurdragers te behouden en waar mogelijk te versterken. De structuurdragers zijn lanen, bos, escomplexen en weg-, erf- en kavelgrensbeplanting.

Met de inrichting van de zonneweide wordt zo goed mogelijk aangesloten op de gebiedskenmerken. Door de zonneweide landschappelijk in te passen met inheemse soorten, waarbij o.a. een struweelsingel behouden blijft en wordt versterkt. Ook wordt de zonneweide aan de oost- en westzijde ingepast met een haag en een singel. Op deze wijze gaat de ontwikkeling van de zonneweide gepaard met een investering in ruimtelijke kwaliteit passend binnen het LOP en wordt een bijdrage geleverd aan de energiedoelstellingen.

3.4.6 Waterplan Raalte 'Een helder verhaal'

In het waterplan wordt het kader geschapen voor het maken van beleidsmatige en procesmatige afspraken over de wijze waarop ruimtelijke ordening en water op elkaar afgestemd moeten worden. Het is een beleidsdocument waarin al het water binnen de gemeentegrenzen van Raalte integraal wordt benaderd. Het heeft geen wettelijke status, maar vormt een functioneel beleidsdocument.

Het watersysteem binnen de gemeente Raalte is op orde. Het watersysteem is in staat om de gevolgen van klimaatverandering het hoofd te bieden op een robuuste, duurzame en veilige manier. Er is voldoende berging aanwezig om het water vast te houden en te bergen als dat nodig is.

Het voorliggende plan maakt geen inbreuk op de waterhuishouding in en om het plangebied. Regenwater wordt niet vervuild en kan gewoon blijven infiltreren in de bodem. Het voorliggende plan past daarmee binnen het waterplan van de gemeente Raalte.

3.4.7 Groenbeleidsplan, Groen samen doen!

In dit beleidsplan worden de hoofdlijnen weergegeven van het groenbeleid van de gemeente en de manier waarop de gemeente wil werken. Het groenbeleid past binnen de integrale visie op de openbare ruimte en is sterk geënt op de participatiegedachte. Daarnaast biedt het beleidsplan inspiratie voor de bewoners en de vrijwilligers die zich inzetten voor het groen.

Belangrijk punt is dat de gemeente bestaande groene structuren wil behouden en versterken. Tevens wil de gemeente een impuls geven aan het vergroten van de biodiversiteit. Dit kan door (inheemse) bomen en struiken aan te planten of stroken in te zaaien met bloemrijke mengsels (bijv. plukstroken).

De landschappelijke inrichting van Zonneweide Wijheseweg sluit hierop aan. De bestaande struweelsingels blijven behouden en worden versterkt.

3.4.8 Welstandsnota

De gemeenteraad van Raalte heeft bij het vaststellen van de bezuinigingen in juli 2014 besloten om het welstandstoezicht in de gemeente Raalte per 1 januari 2016 af te schaffen. Met de Welstandsnota gemeente Raalte 2016 is uitvoering gegeven aan dit besluit. De Welstandsnota is op 1 januari 2016 in werking getreden. Uitgangspunt is dat er geen welstandstoezicht meer is. Het welstandsvrij bouwen past binnen de landelijke ontwikkeling van wet- en regelgeving binnen de bouwsector, zoals het verruimen van vergunningsvrij bouwen en het privatiseren van de bouwtoets. Belangrijke stappen in een ontwikkeling waarbij de verantwoordelijkheid veel meer komt te liggen bij de bouwers en de overheid zich er minder mee bemoeit. Dit sluit ook aan bij de ontwikkeling om minder te regelen en te regisseren en meer in te zetten op faciliteren en los te laten op basis van vertrouwen en verbinden.

De Welstandsnota biedt voor het voorliggende plan dan ook niet direct uitgangspunten waarmee rekening gehouden moet worden.

3.4.9 Conclusie gemeentelijk beleid

Het voorgenomen plan sluit aan op de doelstelling van de gemeente Raalte om meer energie duurzaam op te wekken, en de zonneweide wordt op zorgvuldige wijze landschappelijk ingepast, passend bij de landschapskenmerken in het gebied. De gemeenschap kan profiteren van de energieproductie. Het profijt dat wordt behaald, wordt teruggegeven aan de inwoners, in de vorm van concurrerende energie en/of door rendement in de vorm van certificaten.

3.5 Conclusie

Uit de voorgaande beleidstoets is gebleken dat de voorgenomen ontwikkeling past binnen het nationale, provinciale en gemeentelijk beleid.

4

WAARDENTOETS

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt de impact van de ontwikkeling op de verschillende waarden beschreven. Hieronder vallen flora & fauna, archeologie, cultuurhistorie en water. Er wordt beschreven wat er is onderzocht en welke resultaten hieruit zijn gekomen. Vervolgens wordt hier een conclusie uit getrokken met betrekking tot de ontwikkeling.

4.2 Natuurwaarden

Bescherming in het kader van de natuur wet- en regelgeving is op te delen in gebieds- en soortenbescherming. Bij gebiedsbescherming heeft men te maken met de Natuurbeschermingswet 1998 en de Ecologische Hoofdstructuur/Natuurnetwerk Nederland. Bij soortenbescherming heeft speelt de Flora- en faunawet een belangrijke rol. Per 1 januari 2017 zijn de Natuurbeschermingswet 1998 en de Flora- en Faunawet vervangen de door nieuwe Wet Natuurbescherming.

De voorgenomen ontwikkeling is getoetst aan de Wet Natuurbescherming. Hiertoe is een Toetsing Wet Natuurbescherming uitgevoerd. Het onderzoek is als separaat document toegevoegd bij deze ruimtelijke onderbouwing. De belangrijkste resultaten van het onderzoek zijn hieronder beschreven.

Soortenbescherming

Het plangebied biedt een potentieel habitat voor een aantal beschermde soorten. Hoewel er geen gerichte en uitgebreide veldinventarisatie heeft plaatsgevonden, is op basis van de beschikbare literatuurgegevens en eenmalig veldbezoek vastgesteld dat het terrein mogelijk van belang is voor enkele algemeen beschermde soorten met een landelijke vrijstelling.

Voor alle beschermde inheemse (ook algemeen voorkomende) vogelsoorten geldt een verbod op handelingen die opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen. Daarnaast is het verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort. In veel situaties kan dit voorkomen worden door verstorende werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren. Verder dient er bij de werkzaamheden rekening gehouden te worden met nesten van vogels en de algemene zorgplicht.

Gebiedsbescherming

Natura 2000-gebieden betreffen een samenhangend netwerk van natuurgebieden in Europa. Natura 2000 bestaat uit gebieden die zijn aangewezen in het kader van de Europese Vogelrichtlijn

(79/43/EEG) en de gebieden die zijn aangemeld op grond van de Europese Habitatrichtlijn (92/43/EEG). Deze gebieden worden in Nederland op grond van de Natuurbeschermingswet 1998, inmiddels Wet Natuurbescherming) beschermd. De Ecologische Hoofdstructuur (EHS)/ Natuurnetwerk Nederland (NNN) betreft een netwerk van gebieden in Nederland waar de natuur voorrang heeft. Het netwerk helpt voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat natuurgebieden hun waarde verliezen.

Het omhakken of rooien van bossen is niet zomaar toegestaan in de Wet natuurbescherming. Dit geldt ook bij het rooien of het verrichten van handelingen die de dood of ernstige beschadiging van bomen tot gevolg hebben. Hieronder valt ook beschadiging door vee. Onder bos wordt verstaan:

- alleen bossen die buiten de 'bebouwde kom Boswet' liggen;
- alle beplantingen van bomen die groter zijn dan 10 are (1.000 m²);
- bomen in een rijbeplanting, als de rij uit meer dan 20 bomen bestaat.

Natura 2000-gebieden

Op ruim 5 kilometer afstand ligt het meest nabije Natura 2000-gebied Boetelerveld. Gezien de afstand tot het Natura 2000-gebied en de aard van de ruimtelijke ontwikkeling worden negatieve effecten op beschermde natuurwaarden van het Natura 2000-gebied niet verwacht. Er is geen aanleiding voor een verdere toetsing in het kader van de Wet natuurbescherming, onderdeel gebieden.

Houtopstanden

Er worden binnen het plangebied geen bomen gekapt die vallen onder houtopstanden. Een nadere melding houtopstanden en/of kapvergunning is niet noodzakelijk.

Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied en het omliggende gebied maken geen deel uit van het Nederlands Natuurnetwerk (voorheen de Ecologische Hoofdstructuur). Nadere toetsing is niet aan de orde.

Conclusie

Het voorgenomen plan is betreffende het aspect natuurwaarden, in relatie tot wet- en regelgeving, uitvoerbaar.

4.3 Archeologische waarden

Begin 1992 ondertekende Nederland het Verdrag van Valletta/Malta. Daarmee heeft de zorg voor het archeologisch erfgoed een prominentere plaats gekregen in het proces van de ruimtelijke planvorming. Uitgangspunten van het verdrag zijn het vroegtijdig betrekken van archeologische belangen in de planvorming, het behoud van archeologische waarden in situ (ter plaatse) en de introductie van het zogenaamde 'veroorzakerprincipe'. Dit principe houdt in dat degene die de ingreep pleegt, financieel verantwoordelijk is voor behoudsmaatregelen of een behoorlijk onderzoek van eventueel aanwezige archeologische waarden. De uitgangspunten van het verdrag hebben hun beslag gekregen in de Wet op de archeologische monumentenzorg (Wamz, 1 september 2007).

In 2016 zijn alle verschillende wetten en regels voor behoud en beheer van cultureel erfgoed samengegaan in één nieuwe wet: de Erfgoedwet. Met de Erfgoedwet beschermt de overheid het cultureel erfgoed in Nederland.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

Het plangebied maakt onderdeel uit van het bestemmingsplan 'Buitengebied Raalte geconsolideerd', welke is vastgesteld op 25 februari 2016. Hierin zijn de archeologische verwachtingswaarden per gebied aangegeven, door middel van dubbelbestemmingen. Binnen het plangebied aan de Wijheseweg gelden geen archeologische verwachtingswaarden.

In het gebied wordt een kleinschalige zonneweide gerealiseerd. Hierbij wordt de grond geroerd op de volgende punten:

- er worden palen voor de constructie van zonnepanelen) de grond ingebracht. De bodemverstoring zal circa 3,5 m² per hectare bedragen;
- er wordt een compactstation van maximaal 10 m² gerealiseerd
- er wordt een kabeltracé aangelegd. Hiervoor worden sleuven gegraven van maximaal 0,60 meter breed, met een diepte van circa 1 meter.
- tot slot wordt er nog een hekwerk geplaatst en worden de randen van het park landschappelijk ingepast.

De totale oppervlakte bodemverstoring is daarmee gering, binnen een gebied waar geen archeologische verwachtingswaarden gelden. Nader archeologisch onderzoek is dan ook niet noodzakelijk.

4.4 Cultuurhistorie

Op grond van het Besluit ruimtelijke ordening moeten naast de in de grond aanwezige of te verwachten monumenten, ook cultuurhistorische waarden in het plangebied worden meegewogen bij een afwijkingsbesluit in het kader van de Wro.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

In het plangebied bevinden zich geen rijks- of gemeentelijke monumenten. Er worden, met de realisatie van de zonneweide, geen cultuurhistorische waarden in het geding gebracht.

4.5 Water

De toelichting van een omgevingsvergunning dient, conform artikel 3.1.6, lid 1 onder b van het Besluit ruimtelijke ordening, een beschrijving te bevatten van de wijze waarop in het plan rekening is gehouden met de gevolgen voor de waterhuishouding. In deze paragraaf wordt eerst ingegaan op het voor dit plan relevante waterbeleid. Vervolgens is de huidige en toekomstige waterhuishoudkundige situatie van het plangebied beoordeeld.

Europees beleid

De Europese Kaderrichtlijn Water (2000/60/EG) is op 22 december 2000 in werking getreden en is bedoeld om in alle Europese wateren de waterkwaliteit chemisch en ecologisch verder te

verbeteren. De Kaderrichtlijn Water omvat regelgeving ter bescherming van het binnenlandse oppervlaktewater, overgangswateren (waaronder estuaria worden verstaan), kustwateren en grondwater. Streefdatum voor het bereiken van gewenste waterkwaliteit is 2015. Eventueel kan er, mits goed onderbouwd, uitstel (derogatie) verleend worden tot uiteindelijk 2027. Voor het uitwerken van de doelstellingen worden er op (deel)stroomgebied plannen opgesteld. In deze (deel) stroomgebied beheersplannen staan de ambities en maatregelen beschreven voor de verschillende (deel)stroomgebieden. Met name de ecologische ambities worden op het niveau van de deelstroomgebieden bepaald.

Rijksbeleid

Het Nationaal Waterplan 2016-2021 is op 10 december 2015 vastgesteld. Dit Nationaal Waterplan geeft de hoofdlijnen, principes en richting van het nationale waterbeleid in de planperiode 2016-2021, met een vooruitblik richting 2050. Het kabinet speelt proactief in op de verwachte klimaatveranderingen op lange termijn, om overstromingen te voorkomen. Binnen de planperiode gaan realistische maatregelen in uitvoering die een antwoord bieden op de opgaven voor de korte termijn en voldoende mogelijkheden openlaten om op langere termijn verdere stappen te zetten. Het kabinet sluit daarmee aan bij de resultaten van het Deltaprogramma. Met deze handelwijze is Nederland koploper en toonaangevend voorbeeld in de wereld. Met dit Nationaal Waterplan zet het kabinet een volgende ambitieuze stap in het robuust en toekomstgericht inrichten van ons watersysteem, gericht op een goede bescherming tegen overstromingen, het voorkomen van wateroverlast en droogte en het bereiken van een goede waterkwaliteit en een gezond ecosysteem als basis voor welzijn en welvaart.

Provinciaal beleid

De provincie werkt nauw samen met Waterschappen om haar ambities te realiseren. Hiervoor hebben de waterschappen eigen regionale waterbeheerplannen opgesteld. De Provinciale Staten hebben de wettelijke bevoegdheid tot het instellen en opheffen van waterschappen, tot regeling van hun gebied, taken, inrichting, samenstelling van hun bestuur en tot de verder reglementering van waterschappen. De manier waarop de waterschappen hun taak uitoefenen is onderhevig aan provinciaal toezicht doordat het waterbeheerplan de goedkeuring van Gedeputeerde Staten behoeft. Dus de provincie stelt de regels en de waterschappen doen verder de uitvoering van het waterbeheer.

Waterschap Drents Overijsselse Delta

Voor het plangebied is het Waterbeheersplan 2016 – 2021 van het waterschap Drents Overijsselse Delta van toepassing. Daarnaast is de Keur van het waterschap een belangrijk regelstellend instrument waarmee in ruimtelijke plannen rekening moet worden gehouden.

Voorkeursbeleid hemel- en afvalwater

Bij de afvoer van overtollig hemelwater is het landelijk beleid dat het afstromend hemelwater ter plaatse in het milieu moet worden gebracht, dat wil zeggen lozen in de bodem (infiltratie) of in het oppervlaktewater. Het waterschap heeft de voorkeur om het hemelwater, daar waar mogelijk, te het infiltreren in de bodem. Oppervlakkige afvoer naar de infiltratievoorziening en infiltratie via wadi's geniet daarbij de voorkeur. Als oppervlakkige infiltratie niet mogelijk is, is ondergrondse infiltratie door middel van bijvoorbeeld een infiltratieriool (IT-riool) of infiltratiekratten een optie. Als infiltratie niet mogelijk is, kan hemelwater via een bodempassage worden geloosd op

oppervlaktewater. Schoon hemelwater (bijvoorbeeld vanaf dakoppervlakken) kan direct worden afgevoerd naar oppervlaktewater. Speciale aandacht wordt besteed aan duurzaam bouwen en een duurzaam gebruik van de openbare ruimte om een goede kwaliteit van het afgekoppelde hemelwater te garanderen.

Watertoets

De initiatiefnemer heeft het plan met het waterschap Drents Overijsselse Delta afgestemd. Hierbij is de digitale watertoets uitgevoerd. Hieruit bleek de conclusie dat er geen waterbelangen gelden.

Gevolgen plan voor de waterhuishouding

Het voorliggende plan heeft geen negatieve gevolgen voor de waterhuishouding. Onder de zonnepanelen wordt geen gesloten verharding aangelegd, waardoor het regenwater vrij kan infiltreren. Compensatie van verharding is daardoor ook niet aan de orde. De toename van verhard oppervlak is aanmerkelijk minder dan de grens van 1500 m². De panelen en de constructie wordt uitgevoerd met niet-uitlogbare materialen. Er komt geen afvalwater vrij. Het plan heeft dan ook geen schadelijke gevolgen voor de waterkwaliteit en ecologie.

4.6 Conclusie

Met de voorgenomen ontwikkeling worden de aanwezige waarden niet aangetast. Het voornemen is dan ook uitvoerbaar ten aanzien van de bestaande waarden in het plangebied.

5

MILIEUASPECTEN

5.1 Inleiding

Nieuwe initiatieven hebben te maken met milieuaspecten. Een aantal van deze milieuaspecten zijn ruimtelijk relevant. In dit hoofdstuk wordt achtereenvolgens ingegaan op:

- Bodem
- Geluid
- Luchtkwaliteit
- Externe veiligheid
- Bedrijven en milieuzonering
- Verkeer en parkeren
- Vormvrije m.e.r.-beoordeling
- Leidingen
- Lichtreflectie
- Elektromagnetische straling

5.2 Bodem

Sinds 1 januari 2008 is in het Besluit Bodemkwaliteit (Bbk) vastgelegd hoe we in Nederland omgaan met het hergebruik van schone en licht verontreinigde grond en de bescherming van de bodem. Bij de verlening van een omgevingsvergunning in afwijking van het bestemmingsplan dient te worden bepaald of de aanwezige bodemkwaliteit past bij het toekomstige gebruik.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

In het plangebied zijn geen bodemverontreinigingen bekend. Gezien het grondgebruik is ook de verwachting dat de grond geschikt is voor het gebruik als zonneweide. Er wordt geen verblijfsruimte gerealiseerd. De panelen en de constructie wordt uitgevoerd in niet-uitloobare materialen.

Met betrekking tot het aspect bodem wordt de voorgenomen ontwikkeling uitvoerbaar geacht.

5.3 Geluid

Voor de beoordeling van het onderdeel geluid moet in algemene zin aan de volgende punten worden voldaan:

- de normen uit de Wet geluidhinder worden in acht genomen;
- bedrijven in de omgeving worden niet in hun bedrijfsvoering belemmerd;
- op en rond het plangebied blijft sprake van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat.

Wet geluidhinder

Per 1 januari 2007 is de gewijzigde Wet geluidhinder (Wgh) in werking getreden. Hierin staat dat inzichtelijk moet worden gemaakt welke geluidsbronnen in het gebied aanwezig zijn en wat de geluidsbelasting is voor woningen en andere geluidsgevoelige bestemmingen zoals onderwijsgebouwen, ziekenhuizen en verpleeghuizen. Op basis van de Wet geluidhinder (Wgh) zijn er drie geluidsbronnen waarmee bij nieuwe ruimtelijke plannen rekening gehouden dient te worden: wegverkeer-, railverkeer- en industrielawaai. Artikel 76 Wgh verplicht er toe om bij ruimtelijke ontwikkelingen die betrekking hebben op gronden binnen een geluidzone terzake van de geluidsbelasting van de gevel van geprojecteerde geluidsgevoelige bestemmingen de grenswaarden uit de Wgh in acht te nemen.

Op deze locatie wordt geen geluidsgevoelige bestemming toegevoegd. De zonneweide hoeft dan ook niet beschermd te worden tegen geluidsoverlast. Ook is er geen sprake van industrielawaai vanuit de nieuw te realiseren zonneweide. In het plangebied worden zonnepanelen geplaatst. Deze zonnepanelen produceren geen geluid. Daarnaast worden er ook geen installaties opgenomen die een wezenlijke geluidsemissie veroorzaken waardoor nader onderzoek noodzakelijk is. Het compactstation wordt niet dichtbij omwonenden gesitueerd. Deze ligt op ruime afstand (meer dan 50 meter) van de dichtstbijzijnde woningen. Daarnaast is er, vanwege de hellende positie van de panelen, geen wezenlijke reflectie van omgevingsgeluid. Door de hellende positie kaatst geluid omhoog. Een akoestisch onderzoek is dan ook niet noodzakelijk.

Bedrijven in de omgeving

Binnen het plangebied wordt geen nieuwe geluidgevoelige bestemming gerealiseerd. Bestaande bedrijven worden niet extra belemmerd.

Woon- en leefklimaat

Het compactstation heeft een bronvermogen van maximaal 2500 kVA, en omvormers, die ook nog enig geluid kunnen produceren, hebben een bronvermogen van maximaal 100 kW. In de VNG-uitgave 'Bedrijven en milieuzonering' valt dit onder de activiteit 'elektriciteitsdistributiebedrijven met transformatorvermogen tot 10 MVA'. Voor deze activiteit is in de richtafstanden tabel voor het aspect geluid 30 meter opgenomen. Dit betekent dat wordt geadviseerd om, op basis van een goede ruimtelijke ordening, een afstand van minimaal 30 meter aan te houden met geluidsgevoelige functies (zoals woningen). Het compactstation wordt op aanmerkelijk grotere afstand van de bestaande burgerwoningen gesitueerd. Ook de omvormers worden op een afstand van minimaal 30 meter gesitueerd. Met betrekking tot geluid blijft dan ook een aanvaardbaar woon- en leefklimaat aanwezig.

5.4 Luchtkwaliteit

Het wettelijk kader met betrekking tot de luchtkwaliteit is sinds 2007 vastgelegd in hoofdstuk 5 van de Wet milieubeheer (Wm) en in de algemene maatregel van bestuur: 'Niet in betekenende mate bijdragen' (Besluit NIBM) en de ministeriële regeling NIBM (Regeling NIBM). In titel 5.2 van de Wm is het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) geregeld. In dit programma staat onder andere beschreven wanneer en hoe overschrijding van luchtkwaliteitsnormen moet worden aangepakt. In het programma wordt rekening gehouden met nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen. Ontwikkelingen die binnen het programma passen hoeven niet te worden getoetst aan de luchtkwaliteitsnormen.

Voor ontwikkelingen die niet in betekende mate bijdragen aan luchtverontreiniging, hoeft geen onderzoek te worden gedaan naar de luchtkwaliteit.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

Op grond van de NIBM-tool is een ontwikkeling 'in betekende mate' bij een toename van het aantal verkeersbewegingen met ruim 800 per dag (met 5% aandeel vrachtverkeer). De voorgenomen ontwikkeling betreft de realisatie van een zonneweide. De verkeersbewegingen die de ontwikkeling van een zonneweide met zich mee brengt, zijn alleen tijdens de aanlegfase merkbaar. In deze fase zal er tijdelijk sprake zijn van een grotere toename van verkeersbewegingen. Nadat de bouw van het park is afgerond daalt het aantal verkeersbewegingen weer naar de oude situatie.

Zelfs tijdens de bouwperiode zal het aantal verkeersbewegingen ruimschoots onder de 800 per dag blijven. Daardoor leidt de ontwikkeling niet tot een verslechtering van de luchtkwaliteit én kan de ontwikkeling niet als 'niet in betekende mate' worden gezien.

Gelet op het voorgaande wordt gesteld dat nader onderzoek naar het aspect luchtkwaliteit niet noodzakelijk is.

5.5 Externe veiligheid

Algemeen

Externe veiligheid richt zich op het beheersen van risico's bij onder meer productie, opslag, transport en gebruik van gevaarlijke stoffen. Dergelijke activiteiten leggen beperkingen op aan de omgeving. Door maatregelen kunnen de afstanden worden verkleind. Er wordt onderscheid gemaakt tussen plaatsgebonden risico en groepsrisico. Het groepsrisico heeft een oriënterende waarde, voor het plaatsgebonden risico geldt een grenswaarde voor kwetsbare objecten en een richtwaarde voor beperkt kwetsbare objecten. De grenswaarde mag niet worden overschreden.

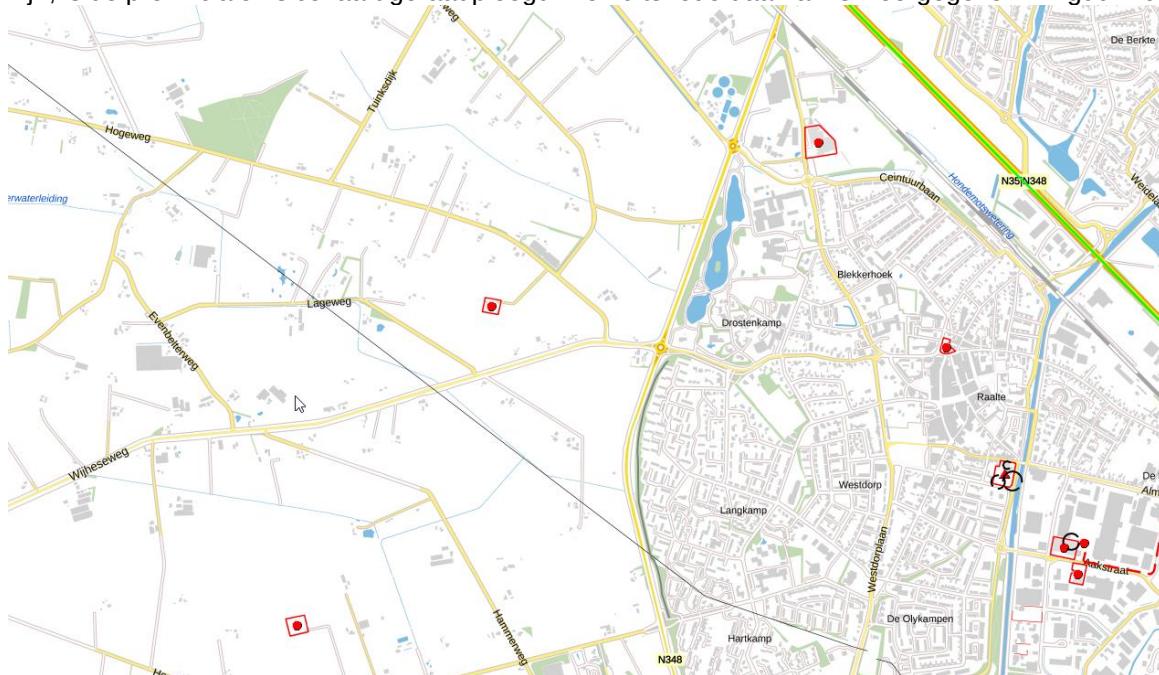
Voor de oriënterende waarde en richtwaarde geldt dat afwijken alleen met een dergelijke motivering is toegestaan. Het aspect externe veiligheid betreft het risico op een ongeval waarbij een gevaarlijke stof aanwezig is. Deze gevaarlijke stoffen kennen twee verschillende bronnen. Dit zijn de stationaire (chemische fabriek, lpg-tankstation) en de mobiele (tankwagens, gasleidingen) bronnen.

Er wordt getoetst aan de volgende wet- en regelgeving:

- Voor inrichtingen (bedrijven) wordt getoetst aan het besluit Externe veiligheid inrichtingen (BEVI) en de bijbehorende regeling.
- Voor transportroutes over weg, water en spoor wordt getoetst aan het Besluit externe veiligheid transportroutes (BEVT).
- Voor buisleidingen wordt getoetst aan het Besluit externe veiligheid buisleidingen (BEVB).

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

Om in beeld te brengen of er in het plangebied of in de nabijheid daarvan risicobronnen aanwezig zijn, is de provinciale risicokaart geraadpleegd. Een uitsnede daarvan is weergegeven in figuur 10.

Figuur 10: Uitsnede risicokaart Nederland

Uit de risicokaart blijkt dat in het plangebied geen risicovolle inrichtingen, transportassen (spoor, weg, water) of transportleidingen aanwezig zijn.

Het aantal personen binnen het plangebied neemt niet significant toe. Alleen tijdens de aanleg- en ontmantelingsfase zullen hier een aantal mensen aanwezig zijn, en tijdens de beheersfase zal dit incidenteel zijn. Met betrekking tot externe veiligheid zijn dan ook geen belemmeringen aan de orde en kan aanvullend onderzoek achterwege blijven.

Een zonneweide betreft op zichzelf ook geen gevoelig object of inrichting die formeel een veiligheidscontour kent. Wel betreft een zonneweide een inrichting die energie in de vorm van elektriciteit opwekt en op het elektriciteitsnet levert. Om de veiligheid te waarborgen komt er een (transparant) hek rondom de zonneweide. Dit hekwerk is 1,80 meter hoog, waardoor personen niet bij de zonnepanelen kunnen. Daarnaast wordt de zonneweide niet openbaar toegankelijk. Het veld met panelen kan enkel middels een afgesloten poort worden betreden ten behoeve van regulier beheer en onderhoud. Daarnaast wordt het veld met panelen geaard en worden elektriciteitskabels ondergronds aangelegd.

5.6 Bedrijven en milieuzonering

Zowel de ruimtelijke ordening als het milieubeleid stellen zich ten doel een goede kwaliteit van het leefmilieu te handhaven en te bevorderen. Dit gebeurt onder andere door milieuzonering. Onder milieuzonering verstaan we het aanbrengen van een voldoende ruimtelijke scheiding tussen milieubelastende bedrijven of inrichtingen enerzijds en milieugevoelige functies als wonen en recreëren anderzijds. De ruimtelijke scheiding bestaat doorgaans uit het aanhouden van een

bepaalde afstand tussen milieubelastende en milieugevoelige functies. Die onderlinge afstand moet groter zijn naarmate de milieubelastende functie het milieu sterker belast. Milieuzonering heeft twee doelen:

- het voorkomen of zoveel mogelijk beperken van hinder en gevaar bij woningen en andere gevoelige functies;
- het bieden van voldoende zekerheid aan bedrijven dat zij hun activiteiten duurzaam onder aanvaardbare voorwaarden kunnen uitoefenen.

Voor het bepalen van de aan te houden afstanden wordt in eerste instantie doorgaans de VNG-uitgave 'Bedrijven en Milieuzonering' uit 2009 gehanteerd, waarin richtafstanden voor de ruimtelijk relevante milieuaspecten geur, stof, geluid en gevaar zijn opgenomen.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

De voorgenomen inrichting van de betrokken gronden als zonneweide levert geen hinder of gevaar op voor omliggende gevoelige functies. Het compactstation heeft een bronvermogen van maximaal 2500 kVA, en omvormers, die ook nog enig geluid kunnen produceren, hebben een bronvermogen van maximaal 100 kW. In de VNG-uitgave 'Bedrijven en milieuzonering' valt dit onder de activiteit 'elektriciteitsdistributiebedrijven met transformatorvermogen tot 10 MVA'. Voor deze activiteit is in de richtafstanden tabel voor het aspect geluid 30 meter opgenomen. Dit betekent dat wordt geadviseerd om, op basis van een goede ruimtelijke ordening, een afstand van minimaal 30 meter aan te houden met geluidsgevoelige functies (zoals woningen). Het compactstation wordt op aanmerkelijk grotere afstand van de bestaande burgerwoningen gesitueerd. Ook de omvormers worden op een afstand van minimaal 30 meter gesitueerd. Met betrekking tot geluid blijft dan ook een aanvaardbaar woon- en leefklimaat aanwezig.

Anderzijds betreft een zonneweide geen gevoelige functie. Een zonneweide hoeft qua milieuzonering niet beschermd te worden tegen eventuele milieubelastende functies in het omliggende gebied.

5.7 Verkeer en parkeren

De ontwikkeling van een zonneweide heeft geen grote gevolgen voor het verkeer en parkeren. De zonneweide moet voornamelijk in de aanlegfase en in de ontmantelingsfase bereikt worden via de bestaande ontsluiting aan de Wijheseweg, en daarnaast alleen op heel beperkte schaal ten behoeve van het beheer. De zonneweide is niet openbaar toegankelijk.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

De zonneweide kan op een veilige manier worden ontsloten. Het betreft een bestaande kleinschalige rechtstreekse ontsluiting op de Wijheseweg, die past bij de schaal van de ontwikkeling. In plangebied is ruimte aan de noordzijde voor parkeren (twee parkeerplaatsen), ten behoeve van het beheer en onderhoud van de zonneweide. Er zullen in de gebruiksfase incidenteel maximaal twee auto's/busjes geparkeerd staan.

5.8 Vormvrije m.e.r.-beoordeling

Op 1 april 2011 is het gewijzigde Besluit milieueffectrapportage in werking getreden. Een belangrijke wijziging betreft het indicatief maken van de drempelwaarden in onderdeel D (betreft

de m.e.r.-beoordeling) van de bijlage bij het Besluit milieueffectrapportage. Concreet betekent dit dat het bevoegd gezag zich er nog steeds van moet vergewissen of activiteiten geen aanzienlijke milieugevolgen kunnen hebben ook wel genoemd de 'vergewisplicht'. Het komt er op neer dat voor elk besluit of plan dat betrekking heeft op activiteiten die voorkomen op de D-lijst, deze geeft aan of er voor activiteiten en projecten beoordeeld moet worden of er een m.e.r. gemaakt moet worden. Voor projecten of activiteiten die beneden de drempelwaarden vallen moet een toets worden uitgevoerd of belangrijke nadelige milieugevolgen kunnen worden uitgesloten. Voor deze toets wordt de term vormvrije m.e.r.-beoordeling gehanteerd. Deze vormvrije m.e.r.-beoordeling kan tot twee conclusies leiden:

- belangrijke nadelige milieugevolgen zijn uitgesloten: er is geen m.e.r. beoordeling noodzakelijk;
- belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu zijn niet uitgesloten: er moet een m.e.r.-beoordeling plaatsvinden of er kan direct worden gekozen voor m.e.r.

De toetsing in het kader van de vormvrije m.e.r.-beoordeling dient te geschieden aan de hand van de selectiecriteria in bijlage III van de EEG-richtlijn milieueffectbeoordeling. In deze bijlage staan drie hoofdcriteria centraal:

- de kenmerken van het project;
- de plaats van het project;
- de kenmerken van de potentiële effecten.

Het project maakt een functiewijziging naar een zonneweide mogelijk. De voorgenomen ontwikkeling is niet opgenomen in de D-lijst van het Besluit m.e.r. De zonneweide betreft bijvoorbeeld geen landinrichtingsproject (D9). Er is geen sprake van een landinrichting als bedoeld in de Wet inrichting landelijk gebied. De ontwikkeling van een zonneweide valt pas onder deze categorie als deze onderdeel uitmaakt van een groter landinrichtingsproject.

Daarnaast geldt dat voor de oprichting, wijziging of uitbreiding van een industriële installatie (D22.1) bestemd voor de productie van elektriciteit, stoom en warm water, een drempelwaarde geldt van een vermogen van 200 megawatt (thermisch) of meer (voor een elektriciteitscentrale) en, indien het een wijziging of uitbreiding betreft:

1°. het vermogen met 20% of meer toeneemt, of

2°. de inzet van een andere brandstof tot doel heeft.

Het voorliggende project betreft een zonneweide met ruim minder opgewekt vermogen en er wordt geen stoom en warm water geproduceerd.

Voor het voorgenomen plan is geen m.e.r.-beoordeling of vormvrije m.e.r. benodigd. De zonneweide valt niet onder het Besluit milieueffectrapportage.

In deze ruimtelijke onderbouwing zijn de kenmerken en de plaats van het project beschreven. De zonneweide wordt aangelegd met respect voor de bodem en door de open cultuur is hier geen schade te verwachten. De constructie wordt zodanig aangelegd dat er geen schade ontstaat en het systeem makkelijk demontabel is. De locatie is onderzocht op het gebied van aanwezige ecologische waarden. Hieruit blijkt dat het gebied geschikt is voor planontwikkeling. De locatie is niet gelegen in een Natura 2000-gebied, Natuur Netwerk Nederland-zonering of andere beschermde gebieden en kent geen archeologische waarde. Het realiseren van een zonneweide op de planlocatie is goed onderzocht in het kader van de onderzoeken welke deel uit maken van de voorliggende ruimtelijke onderbouwing. Resumerend zullen er zowel tijdens de aanlegfase, als tijdens de gebruiksfase, als tijdens de ontmantelingsfase, geen significante negatieve effecten bestaan voor het milieu.

Gelet op de kenmerken van het project, en de kenmerken van de potentiële effecten zullen geen belangrijke negatieve milieugevolgen optreden. Eén en ander blijkt tevens uit dit hoofdstuk waarbij uitgebreid is ingegaan op de milieu- en omgevingsaspecten.

5.9 Lichtreflectie

Van lichtreflectie is geen sprake. De panelen worden maximaal 1,80 meter hoog (boven maaiveld) en in een oost-westopstelling geplaatst. De huidige kwalitatieve zonnepanelen zijn daarbij voorzien van een anti reflectie coating of folie. Dit zal hinderlijke reflectie voorkomen tijdens normale weersituaties. Daarnaast wordt de zonneweide aan het zicht onttrokken door een stevige groenstrook.

5.10 Electromagnetische straling

Zowel bij de omvormers als de transformatoren zullen extreem laagfrequente elektromagnetische velden (ELF) vrijkomen. Ten aanzien van elektromagnetische straling bij hoogspanningsmasten hanteert de overheid een voorzorgsprincipe waarbij een grens wordt aangehouden van 0,4 micro Tesla (μT). De GGD-en adviseren om ook bij ander bronnen van ELF-EM velden, zoals onderstations en transformatorhuisjes, dit voorzorgsprincipe te hanteren.

Vandaar het advies om dit voorzorgsprincipe ook te hanteren bij de ontwikkeling van een zonneweide door de afstand van een zonneweide tot woningen en gevoelige bestemmingen zodanig te laten zijn dat de magnetische veldsterkte bij de gevoelige bestemmingen niet boven de advieswaarde van 0,4 μT komt. Gezien de relatief grote afstand van zowel omvormers als het compactstation tot de dichtstbijzijnde burgerwoningen gebeurd dat hier niet.

5.11 Conclusie

In dit hoofdstuk zijn alle relevante milieuaspecten beschreven. Hieruit kan worden geconcludeerd dat de voorgenomen ontwikkeling geen milieubelemmeringen met zich meebrengt.

6

UITVOERBAARHEID

6.1 Inleiding

Dit hoofdstuk beschrijft de uitvoerbaarheid van het te ontwikkelen plan. De ruimtelijke uitvoerbaarheid, de maatschappelijke uitvoerbaarheid en de economische uitvoerbaarheid wordt beschreven.

6.2 Ruimtelijke uitvoerbaarheid

In voorgaande hoofdstukken is beschreven hoe het voorgenomen project past binnen het van toepassing zijnde overheidsbeleid. Geconstateerd is dat er geen omgeving- en milieukundige belemmeringen zijn. Ruimtelijk is de voorgenomen ontwikkeling daarmee uitvoerbaar.

6.3 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

Omgevingsproces

Voor het plan voor Zonneweide Wijheseweg zijn alle omwonenden, en ook omliggende grondeigenaren, vooraf op de hoogte gebracht en zijn keukentafel-gesprekken gevoerd. Met de belangen van de omwonenden is rekening gehouden, o.a. door de bouwwerken (waaronder de panelen en het hekwerk) aan het zicht te onttrekken. In het vervolgens opgestelde inrichtingsplan is dit uitgewerkt. Op de landschappelijke inpassing van de zonneweide zijn vooralsnog geen opmerkingen gekomen van omwonenden, waaraan niet is voldaan.

Vooroverleg

Het Rijk

Geoordeeld is dat dit ruimtelijke plan geen nationale belangen schaadt. Daarom is afgezien van het voeren van vooroverleg met het Rijk.

Provincie Overijssel

Met de provincie Overijssel vindt afstemming plaats.

Waterschap Drents Overijsselse Delta

Het plan is afgestemd met het waterschap. Het waterschap heeft geen inhoudelijke opmerkingen.

Zienswijzen

De ontwerp omgevingsvergunning wordt voor de duur van zes weken voor zienswijzen ter inzage gelegd. Na deze termijn wordt het resultaat van de terinzagelegging in deze ruimtelijke onderbouwing weergegeven.

6.4 Economische uitvoerbaarheid

Kostenverhaal gemeente

Met de initiatiefnemer wordt een overeenkomst gesloten, waarin onder andere het verhalen van eventuele planschade wordt geregeld. De vaststelling van een exploitatieplan is niet noodzakelijk.

Financiering zonneweide

De Energiecoöperatie Endona UA gaat voor deze productielocatie een aparte BV oprichten. Endona wordt voor 100% eigenaar van deze productielocatie. Endona gaat de zonneweide financieren met een lening bij het Energiefonds Overijssel voor het Vreemde Vermogen (90%) en voor het Eigen Vermogen (10%) komt er een overbruggingskrediet wat na de ingebruikname van de zonneweide ingewisseld wordt door participaties. Endona gaat de participaties lokaal aanbieden en dan met name voor Raalte. Het doel is om de participanten een aantrekkelijke rente te bieden en als de participanten ook klant worden van Endona voor de afname van energie van deze zonneweide, dan krijgen ze een toeslag op de rente.

Aansluiting zonneweide

De zonneweide wordt aangesloten op een kabel van Enexis. Door afstemming met Enexis is in beeld gebracht wat de kosten voor de benodigde aansluiting van de zonneweide zijn, en dat er geen meerkosten zijn voor meerlengte kabel. De afstand van het compactstation tot de kabel van Enexis valt binnen de 25 meter, waardoor er geen meerkosten worden berekend.

6.5 Conclusie

Uit de voorgaande paragrafen blijkt dat het voorgenomen plan ruimtelijk, maatschappelijk, en economisch uitvoerbaarheid is. De voorgenomen ontwikkeling kan dus worden gerealiseerd.